

6.

évfolyam

A

füzet

2009. május 27., 8.00

**Országos
kompetenciamérés**

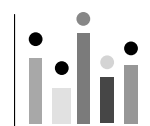
2009

OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS MINISZTERIUM
OKM

Oktatási Hivatal

Közoktatási Mérési
Értékelési Osztály

Általános tudnivalók a feladatokhoz

Ebben a tesztfüzetben matematika- és szövegértési feladatokkal találkozol. A feladatokat alaposan olvasd el, és a legjobb tudásod szerint válaszolj a kérdésekre!

1. Vannak olyan **matematika- és szövegértési** feladatok, amelyek után négy vagy öt válaszlehetőség szerepel, ezek mindegyikét egy-egy betű jelöli. Az ilyen feladatokban annak az egyetlen válasznak a betűjelét sátrózd be, amelyiket helyesnek gondolod! Az 1. példafeladat ezt mutatja be.

1.
MK00103

Hét

Hány percből áll egy hét? Sátrózd be a helyes válasz betűjelét!

- A 168
- B 10 080
- C 420
- D 1440

Ha már megjelöltél egy választ, de meggondoltad magad, akkor az első jelölést jól láthatóan húzd ki, vagy tégy rá egy „X”-et, majd sátrózd be a helyesnek ítélt választ az alább látható módon!

- A 168
- B 10 080
- C 420
- D 1440

2. Néhány **matematika- és szövegértési** feladatban több választ is meg kell jelölnöd úgy, hogy mindegyik sorban egy-egy állítással kapcsolatban kell döntést hoznod. Erre látsz példát a 2. példafeladatban.

2.
MK00201

Akció

A Balka áruházban a Világatlaszt 200 zedről 180 zedre értékelték le. Döntsd el, melyik igaz, illetve melyik hamis az alábbi állítások közül! Válaszodat a megfelelő kezdőbetű besátrózásával jelöld (Igaz/Hamis)!

	Igaz	Hamis
A Világatlasz ára 10%-kal csökkent.	☒	☐ H
A Világatlasz új ára az eredeti ár $\frac{4}{5}$ -e.	☐ I	☒
A Világatlasz ára 20 zeddel csökkent.	☒	☐ H

3. A szövegértési részben lesznek olyan kérdések, amelyekre a választ a feladatlapon megadott helyre kell beírnod. Egyik kérdésre se írd hosszabb választ, mint amekkora helyet üresen hagytunk neked! A 3. példafeladat egy ilyen kérdést mutat be.

3.
OK00402

Könyv

Mit csinál a fiú, miután megtalálta a könyvet?

Felrakja a polcra, majd bezárja a könyvszekrényt. Azután szól a mamájának, hogy megtalálta a könyvet.

- 4.** A szövegértési feladatok között vannak olyanok, amelyekre a választ a szövegben kell visszakeresned és aláhúznod. Ilyenkor lapozz vissza, keresd ki a választ a szövegben, és húzd alá!
- 5.** Találkozol olyan szövegértési feladatokkal is, amelyekben néhány állítást kell számozással, a megadott szempont szerint sorba rendezned. Az ilyen feladatokban az állítások előtti vonalra írd be a sorrendnek megfelelő számot!
- 6.** A **matematikai** részben vannak olyan feladatok, amelyekben rövid választ (egy számot vagy néhány szót) kell írni az üresen hagyott helyre.
- 7.** A bonyolultabb matematikafeladatok esetében nemcsak a végeredményre, nemcsak arra a következtetésre és döntésre vagyunk kíváncsiak, amelyet az eredmény alapján hozol, hanem szeretnénk látni azt is, hogy milyen számításokat végeztél a feladat megoldása során. Erre a feladat szövege külön felhívja a figyelmedet. Pl.: *Úgy dolgozz, hogy számításaid nyomon követhetők legyenek!*
- 8.** Más matematikafeladatok esetében önállóan kell írásba foglalnod, hogy milyen matematikai módszerrel oldanál meg egy adott problémát, milyen matematikai érvekkel cáfolnál meg vagy támasztanál alá egy állítást. Az ilyen kérdésekre többféleképpen adhatsz helyes választ. Válaszodat aszerint fogjuk értékelni, hogy az általad leírtak mennyire tükrözik a probléma megértését, illetve milyen a válaszodban megmutatkozó gondolatmenet.
- 9.** Azoknál a matematikafeladatoknál, amelyekben két-három lehetőség közül választva kell valamilyen döntést hoznod, **ÉS** indoklást is kérünk, nagyon fontos, hogy az indoklásodat/számításodat is leírd, mert ennek hiányában nem elfogadható a válaszod.
- 10.** Néhány matematikafeladatban egy képzeletbeli ország, „Zedország” szerepel. Zedország pénzneme a „zed”.

A füzet végén képleteket tartalmazó táblázatot találsz, amely segítséget nyújthat a matematikafeladatok megoldásában.

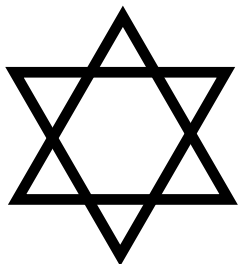
Ne kezdj hozzá a feladatok megoldásához, amíg arra fel nem szólítanak!

Jelkép

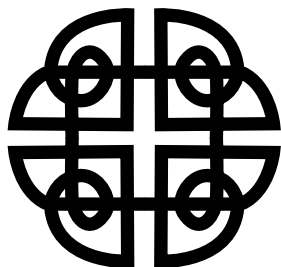
1.

MF07501

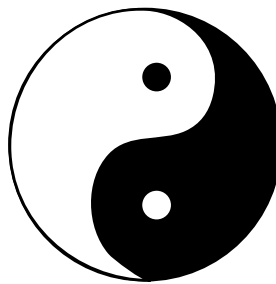
A következő ábrák közül melyiknek NINCS szimmetriatengelye? Satírozd be az ábra betűjelét!

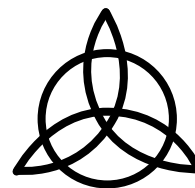
(A)

(B)

(C)

(D)

Üvegcímkézés

2.

MF05401

Egy üdítőitalos üvegeket címkéző gép 150 üveget címkéz meg 20 perc alatt. Hány perc alatt címkéz meg a gép 60 üveget? Úgy dolgozz, hogy számításaid nyomon követhetők legyenek!

0

1

5

6

7

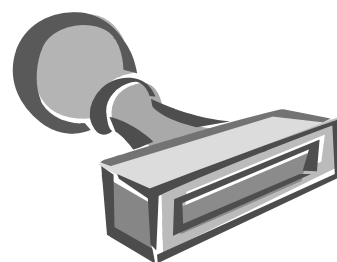
9

Titkos iratok

A titkos, bizalmasan kezelendő iratokra pecséttel rányomják azt, hogy „TITKOS”.

A pecsételőn lévő felirat tükörképe jelenik meg a papíron.

Melyik szöveget kell rátenni a pecsételőre ahhoz, hogy a pecsét helyén a TITKOS szó álljon? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

3.

MF15201

(A) TITKOS

(B) SOKTIT

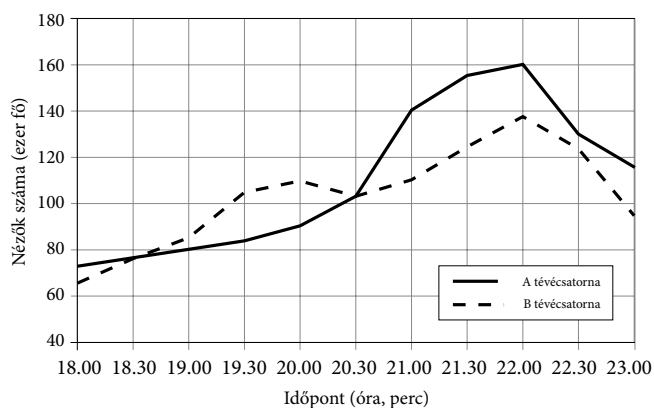
(C) LLLKOS

(D) 2OKTIT

Nézettségi adatok

A következő grafikon két tévécsatorna nézettségi adatait ábrázolja vasárnap 18 és 23 óra között.

A függőleges tengely azt mutatja, hogy az adott időpontban hány ezer néző nézte az A vagy a B tévécsatorna műsorát.

4.

MF03201

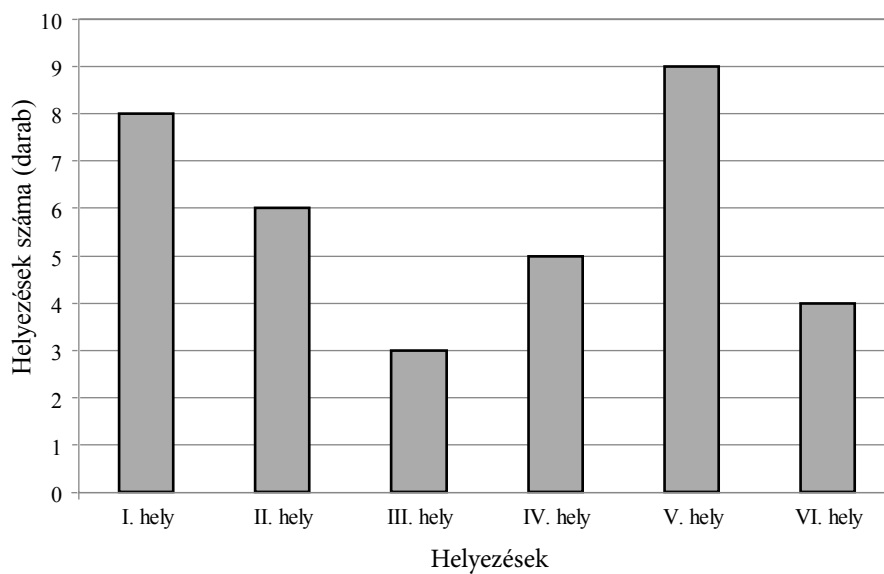
A grafikon alapján melyik két időpont között volt a B csatornának több nézője, mint az A csatornának?

..... és között.

- 0
- 1
- 2
- 5
- 6
- 7
- 9

Sydney-i olimpia

A következő diagram a magyar sportolók pontszerző helyezéseit mutatja a 2000-es sydney-i olimpián. Pontszerző helyezések: I., II., III., IV., V. és VI. hely.

5.

MF15501

Sydney-i olimpia

A diagram alapján állapítsd meg, hány dobogós helyezést (I., II. és III. helyezést) értek el összesen a magyar sportolók! Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A 22
- B 8
- C 35
- D 17

6.

MF15502

Sydney-i olimpia

Az olimpiákon a helyezésektől függő pontszámítás módszerét alkalmazzák, a következő táblázat a különböző helyezésekért járó pontszámokat tartalmazza.

0

1

6

7

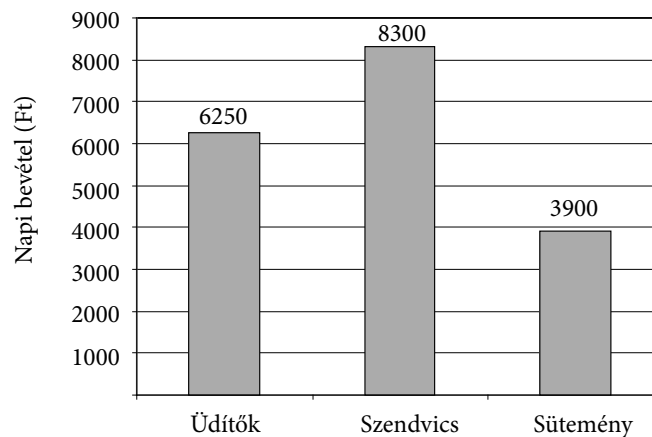
9

Helyezés	Helyezésért járó pontszám
I. hely	7 pont
II. hely	5 pont
III. hely	4 pont
IV. hely	3 pont
V. hely	2 pont
VI. hely	1 pont

A grafikon és a táblázat adatai alapján határozd meg, hány pontot szerzett összesen a magyar csapat az I., II., III., IV., V. és VI. helyezéseivel Sydney-ben! Úgy dolgozz, hogy számításaid nyomon követhetők legyenek!

Iskolai büfé

Torma úr iskolai büfét vezet. A büfében egy átlagos forgalmú napon Torma úr bevétele a következőkből tevődött össze.

7.

MF36201

Döntsd el, hogy megállapíthatók-e a fenti diagramról a következők! Válaszodat a megfelelő kezdőbetű besatírozásával jelöld (Igen/Nem)!

Megállapítható-e, hogy a diagramon ábrázolt napon...

	Igen	Nem
hány szendvicset adtak el a büfében?	☐ I	☐ N
mekkora volt a büfé napi teljes bevétele?	☐ I	☐ N
mennyibe kerül egy sütemény a büfében?	☐ I	☐ N

Tűzijáték

Egy kisvárosi rendezvényt 3 perces tűzijátékkal zárnak. Három helyről egyszerre lövik fel az első rakétákat, majd az első helyről 12 másodpercenként, a másodikról 8 másodpercenként, míg a harmadikról 15 másodpercenként indítják a rakétákat.

8.

MF27601

Az indítás után mikor lesz a tűzijátéknak olyan látványos pillanata, amikor mindhárom helyről pontosan egy időben lövik fel a rakétákat? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A A 180. másodpercben.
- B A 60. másodpercben.
- C A 240. másodpercben.
- D A 120. másodpercben.

Számítógépes játék

Pisti számítógépes játékot játszik. A játék célja minél gyorsabban felszedni a játémező valamely pontján véletlenszerűen megjelenő csomagot. Nem mindegy azonban, hogy a tábla melyik pontján jelenik meg a csomag, mivel a különböző színű területek pontértéke eltérő, valamint a gyorsaság is számít.

Ha a játékos felszed egy csomagot, akkor a program a játékos pontszámát a következő összefüggés alapján számolja ki.

$$\text{Új pontszám} = \text{Régi pontszám} + [(10 - E) \cdot T]$$

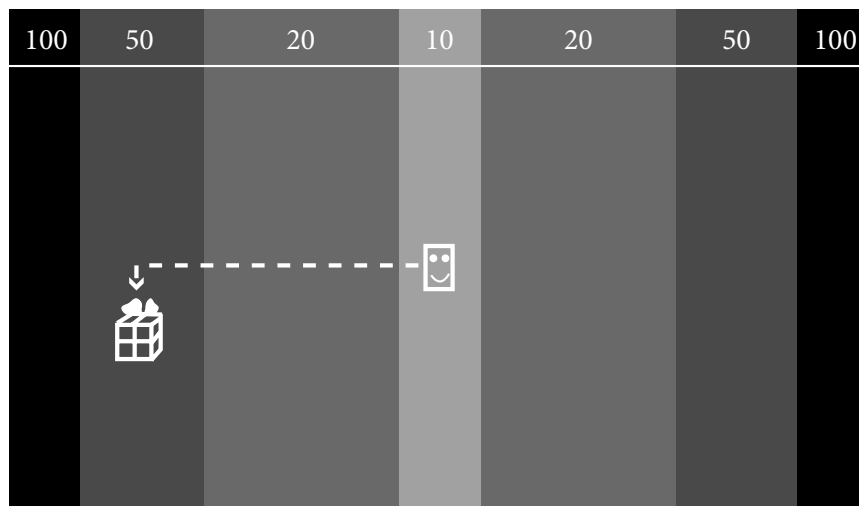
E: a csomag elérési ideje másodpercben

T: a terület pontértéke

9.

MF20101

Pistinek 700 pontja van, amikor a képernyőn a következő kép jelenik meg. A képernyő felső részén látható számok a különböző színű területek pontértékeit mutatják.

Összesen hány pontja lesz Pistinek, ha a képen látható pontból kiindulva 6 másodperc alatt szedi fel a csomagot? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- (A) 1200
- (B) 1000
- (C) 900
- (D) 800

Maják

A maja civilizáció a legjelentősebb ősi amerikai civilizáció, amely híres fejlett írásmódjáról, művészetéről, építészetéről, valamint matematikai és csillagászati ismereteiről.

A maják a számok leírásához pontokat és vonalakat használtak, a nullát egy kagylóval ábrázolták.

0				
				
1	2	3	4	5
•	••	•••	••••	—
6	7	8	9	10
• —	•• —	••• —	•••• —	— —

10.

MF11903

Maják

Mennyi lehetett a következő maja szám értéke?

Válasz:

11.

MF11904

Maják

Rajzold le a következő számok maja megfelelőit!

15

23

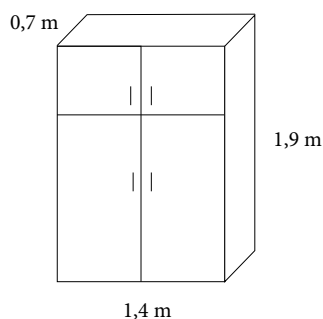
- 0
- 1
- 6
- 7
- 9

- 0
- 1
- 2
- 5
- 6
- 7
- 9

Költözés

A Kovács család új családi házba költözik, amelynek két bejárati ajtaja van. Az első bejárat 210 centiméter magas és 152 centiméter széles. A hátsó bejárat azonban csak 185 centiméter magas és 115 centiméter széles.

Kovács úr a következő ábrán látható szekrényt szeretné a házba bevinni. Szerinte a szekrényt csak az első bejáraton lehet bevinni, a hátsón nem.

12.
MF19901

Egyetértesz-e Kovács úr állításával? Válaszodat matematikai érvekkel indokold! Válaszodat a megfelelő kezdőbetű besatírozásával jelöld!

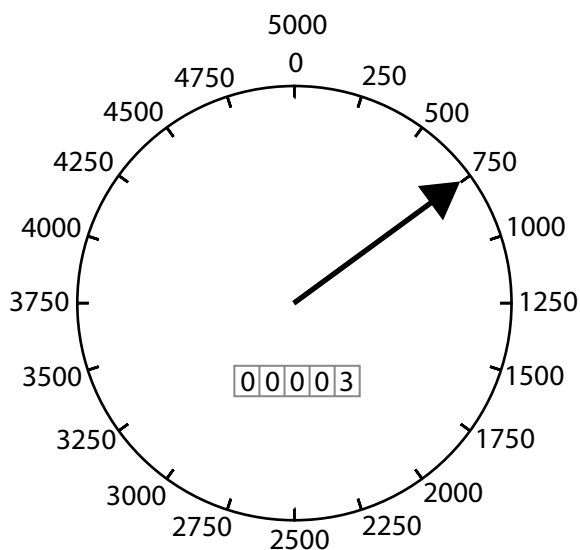
0
1
7
9

- I Igen, egyetértek, a hátsó ajtón nem lehet bevinni a szekrényt.
- N Nem értek egyet, a hátsó ajtón is be lehet vinni a szekrényt.

Indoklás:

Repülőgép magassága

A következő kép egy repülőgép magasságmérő óráját mutatja. Az óramutató 5000 méterenként körbefordul, ilyenkor a középső számláló ugrik egyet.

13.

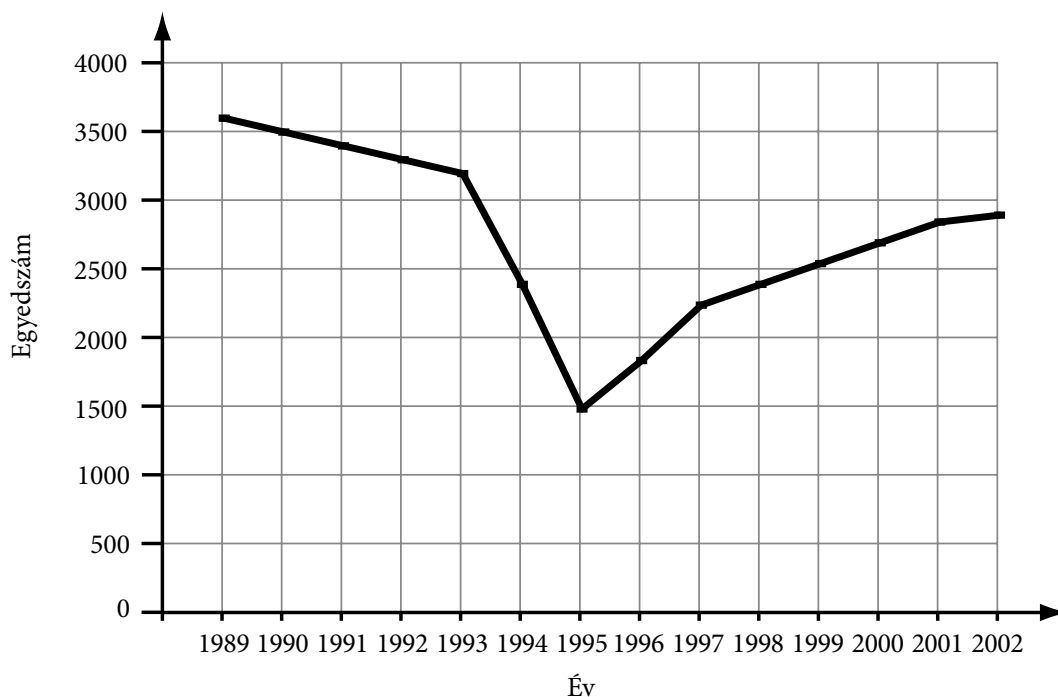
MF25501

Hány méter magasan van a repülőgép a magasságmérő óra szerint? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A 10 750
- B 15 750
- C 11 700
- D 14 850
- E 2 250

Túzokpopuláció

Élőhelye folyamatos csökkenése miatt a tűzok szinte már csak hazánkban él, és nálunk is veszélyeztetett. A következő grafikon a hazai tűzokmadarak számában bekövetkezett változásokat mutatja az évek során.

14.

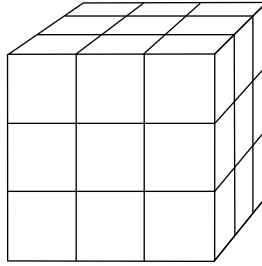
MF27101

Melyik évben kezdett jelentős mértékben visszaesni a faj egyedszáma? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- (A) 1989-ben
- (B) 1992-ben
- (C) 1993-ban
- (D) 1995-ben

Kockadíszítés

A következő ábrán látható kocka 1 cm oldalhosszúságú kis kockákból épül fel.

Eszter kék és fehér színű, 1 cm \times 1 cm-es lapokkal szeretné díszíteni a kockát. A kocka felszínén lévő szomszédos négyzeteket különböző színnel szeretné borítani. Azokat a négyzeteket tekintjük szomszédosnak, amelyeknek közös oldaluk van, még akkor is, ha a négyzetek a nagy kocka különböző lapján helyezkednek el.

Le tudja-e fedni Eszter a nagy kocka felszínét kék-fehér lapokkal váltakozva úgy, hogy sehol se kerüljön egymás mellé két ugyanolyan színű kis lap? Satírozd be a helyes válasz kezdőbetűjét! Válaszodat szövegesen vagy ábrával indokold is!

15.

MF29901

0

1

5

6

7

9

I Igen

N Nem

Indoklás:

Dobókocka

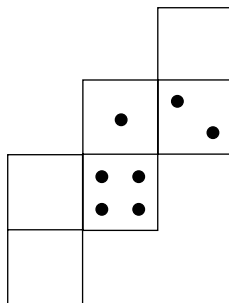
16.

MF34801

0
1
7
9

A következő ábrán egy szabályos dobókocka hálója látható. A szabályos dobókockákra mindig igaz, hogy a szemközti lapokon lévő pontok összege 7.

Rajzold be a dobókocka üres lapjaira a hiányzó pontokat!

Minőségellenőrzés

17.

MF32001

Egy autóalkatrészeket gyártó cég raktárában a minőségellenőrzés során egy 1200 darab alkatrészt tároló konténerből véletlenszerűen kiválasztottak 150 darabot. A kiválasztott 150 alkatrész közül 8 selejtes volt.

Az adatok ismeretében határozd meg, hogy várhatóan hány selejtes darab lesz a konténerben!
Sátirozd be a helyes válasz betűjelét!

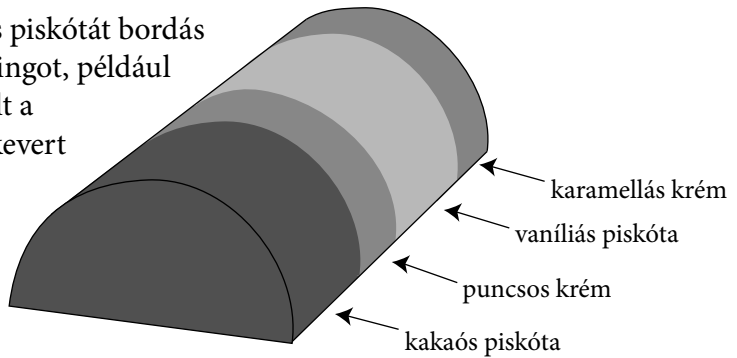
- (A) 9 darab
- (B) 64 darab
- (C) 860 darab
- (D) 1020 darab

Méteres kalács

Egy szakácskönyvben a következő recept olvasható a méteres kalács elkészítéséről.

„Süssünk egy vaníliás és egy kakaós piskótát bordás sütőformában! Főzzünk kétféle pudingot, például puncsosat és karamellásat! Ha kihűlt a piskóta, szeleteljük fel, és a vajjal kikevert pudingokkal a következőképpen állítsuk össze a méteres kalácsot: egy szelet kakaós piskóta, egy réteg puncsos krém, egy szelet vaníliás piskóta, egy réteg karamellás krém és így folytassuk addig, míg az összetevők el nem fogynak!

A tetejét csokimázzal vonjuk be, és ferdén szeletelve tálaljuk!”

18.

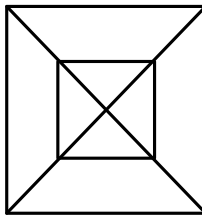
MF24001

Mi lesz a fenti ábrán látható kakaós piskótával kezdett méteres kalács 27. rétege? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- (A) Kakaós piskóta
- (B) Puncsos krém
- (C) Vaníliás piskóta
- (D) Karamellás krém

Nézet

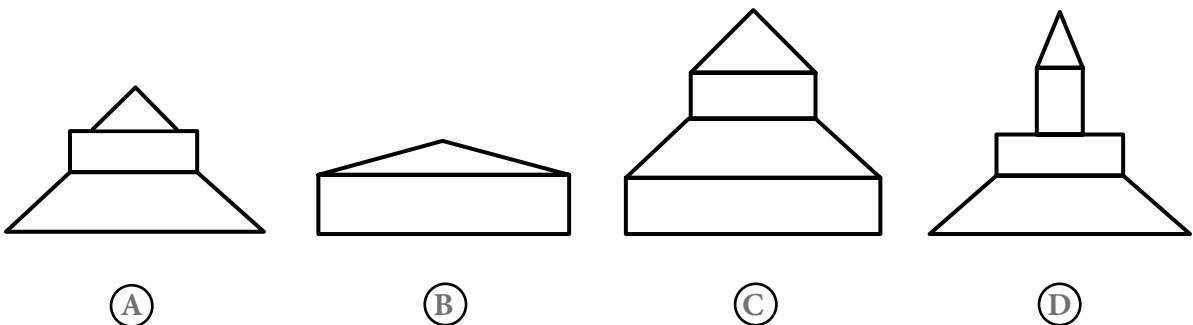
A következő ábrán egy épület felülnézeti képe látható.

19.

MF04701

Melyik ábra mutathatja az épület oldalnézeti képét? Satírozd be a helyes ábra betűjelét!

Ruhagyártás

20.

MF21501

Egy ruhaipari vállalatnál 50 gépen nadrágot varrnak, 85 gépen pedig pulóvereket készítenek. Egy hónap alatt 450 000 nadrág és 595 000 pulóver készül.

Melyik ruhaneműből készül el több a fenti vállalat egy gépén? Satírozd be a helyes válasz betűjelét! Válaszodat számítással indokold!

0

1

5

6

7

9

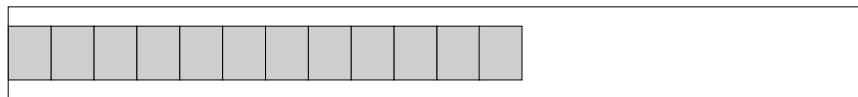
N Nadrágból

P Pulóverből

Indoklás:

E-mail

E-mail küldése során gyakran a számítógép képernyőjén is nyomon követhetjük az e-mail küldésének folyamatát. Egy 2,5 MB terjedelmű e-mail küldésének állapotát szemlélteti a következő ábra.

1 üzenet küldése

21.

MF06301

Ha a teljes sávot kitöltik a kis téglalapok, akkor az e-mail elküldése befejeződött.

Az ábra alapján állapítsd meg, hány MB elküldése történt meg eddig! Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

A 0,31 MB

B 0,21 MB

C 1 MB

D 1,5 MB

Azonosítás

Marika néni a nyáron meglátogatta Angliában rokonait. Egyik éjszaka betörtek a szomszédos házba. Mivel sötét volt, és a betörő álcot és sötét ruhát viselt, Marika néni csak az illető magasságát tudta megállapítani. Marika néni szerint a tettes körülbelül 175–180 cm magas volt.

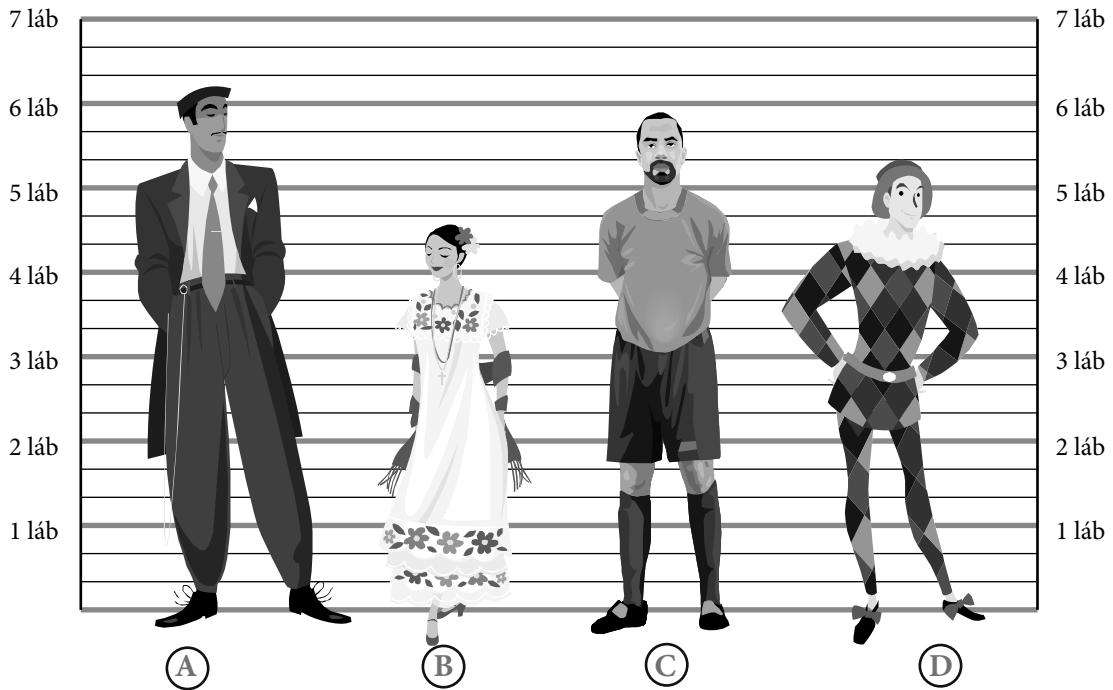
22.

MF24701

Másnap a rendőrségen kellett azonosítania a feltételezett betörőt.

A következő ábrán látható négy gyanúsított közül magasságuk alapján melyik lehetett a betörő? Satírozd be a helyes ábra betűjelét!

1 láb = 30,48 cm

Futóverseny

Andrásék testnevelésórán időre futottak egy iskolakört. A leggyorsabb futó eredménye 1 perc 57 másodperc és 38 századmásodperc. András második helyezett lett, a győztes után 4 másodperc 13 századmásodperccel később érkezett a célba.

Mennyi volt András ideje?

23.

MF33101

0

1

6

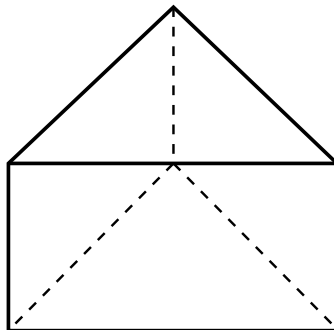
7

9

András ideje: perc másodperc századmásodperc

Szendvics-csomagolás

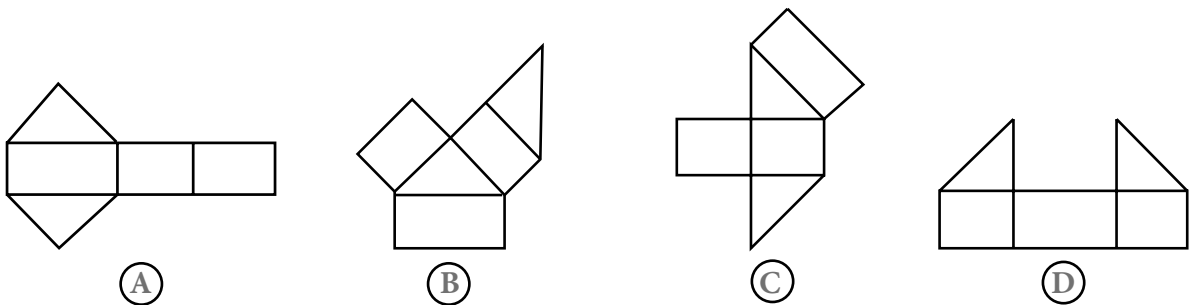
A Triogonál gyorsétterem-hálózat háromszögletű szendvicsek forgalmazásával foglalkozik. Szendvicseit a következő ábrán látható alakú dobozokba csomagolja.

24.

MF02401

Melyik kiterített hálóból NEM hajtogatható össze olyan alakú doboz, amilyen a fenti ábrán látható? Satirozd be az ábra betűjelét!

Ökölvívás

Barátságos ökölvívó-mérkőzésre érkezett hazánkba egy angol bokszoló, akinek súlya 154 font.

A következő táblázat az ökölvívók csoportbeosztását mutatja testsúlyuk alapján.

1 kilogramm = 2,2 font

Pehely-súly	Könnyű-súly	Kisváltó-súly	Váltó-súly	Közép-súly	Félnehéz-súly	Nehéz-súly
54–57 kg	57–60 kg	60–64 kg	64–69 kg	69–75 kg	75–81 kg	81–91 kg

25.

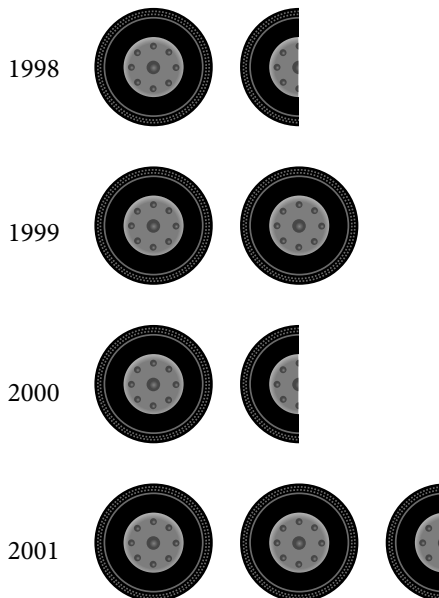
MF33401

Melyik súlycsoportban indul az angol versenyző? Satirozd be a helyes válasz betűjelét!

- (A) Könnyűsúly
- (B) Kisváltósúly
- (C) Váltósúly
- (D) Középsúly
- (E) Félnehézsúly

Abroncs

A következő ábra az Abroncsgyártó Rt. által gyártott gumibroncsok mennyiségét ábrázolja 1998 és 2001 között. A cég 37 500 darab abroncsot gyártott négy év alatt.

26.

MF35801

Hány darab legyártott abroncsot jelképez egy abroncs a fenti ábrán?

= db legyártott abroncs.

0

1

7

9

Pogácsa

27.

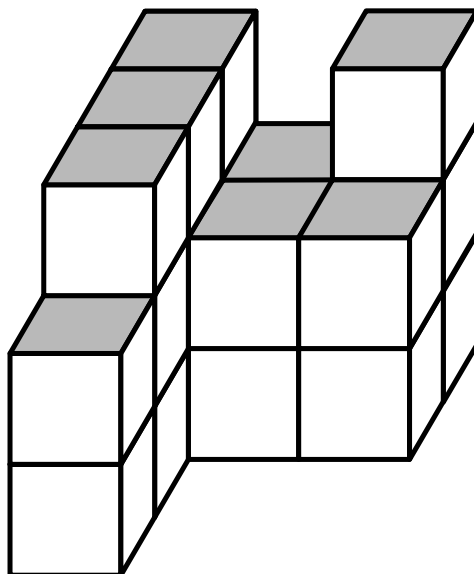
MF14501

10 dkg burgonyás pogácsa 140 Ft-ba kerül. Hány dkg pogácsát tud vásárolni Klári a nála lévő 400 Ft-ból, ha 50 Ft-ért meleg teát is szeretne venni? Sétírozd be a helyes válasz betűjelét!

- (A) 40 dkg
- (B) 35 dkg
- (C) 28 dkg
- (D) 25 dkg

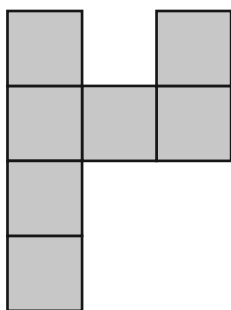
Térszemlélet

Az ábrán egy kockákból felépülő test képe látható.

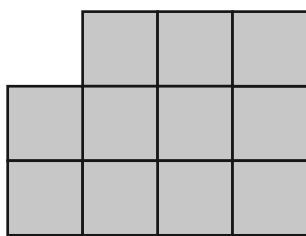

28.
MF05201

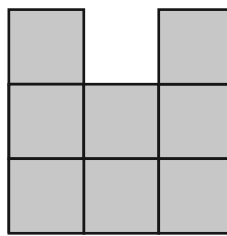
Melyik rajz mutatja a test felülnézetét? Sötétítsd be a helyes ábra betűjelét!

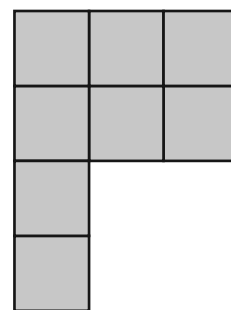
(A)

(B)

(C)

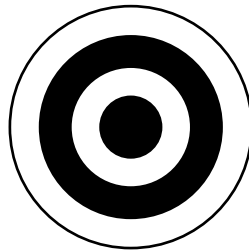
(D)

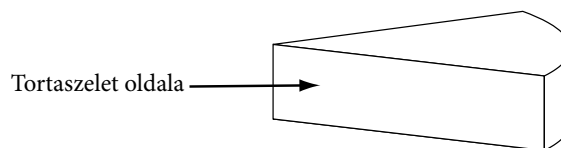
Ne kezdj hozzá a matematikafeladatok
következő részéhez,
amíg arra fel nem szólítanak!

Zselétorta I.

Anna egy kerek tepsiben kétféle (sötét és világos) színű zseléből tortát készített. Az ábrán a torta felülnézeti rajza látható.

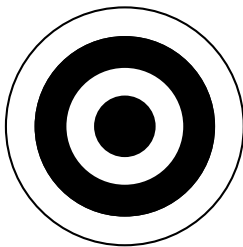
Anna felszeletelte a tortát. A következő ábra egy tortaszeletet mutat.

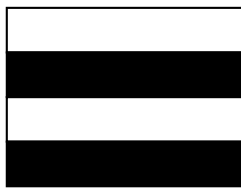
29.

MF14801

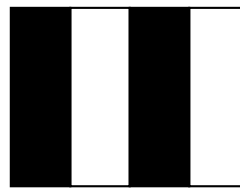
Melyik mintázat látható a tortaszeletek oldalán? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

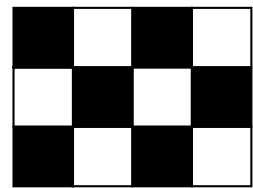
(A)

(B)

(C)

(D)

Papírgyűjtés

Egy baráti társaság tagjai (István, Zsuzsa, Tamás, Andrea) különböző mennyiségű papírt gyűjtöttek az iskolájuk által meghirdetett papírgyűjtés során.

István több papírt gyűjtött, mint Zsuzsa. Tamás gyűjtötte a legkevesebbet, és Zsuzsa többet gyűjtött, mint Andrea.

A fenti információk alapján írd be a következő táblázatba a megfelelő neveket!

30.

MF13301

0
1
7
9

Név	Gyűjtött papír mennyisége
	75 kg
	100 kg
	50 kg
	125 kg

Üzemanyag

31.

MF05501

Tamás autójának átlagos benzinfogyasztása 7,5 liter 100 kilométeren.

Hány kilométer utat tud megtenni Tamás az autójával, ha teletankolja az autó 45 literes üzemanyagtartályát? Úgy dolgozz, hogy számításaid nyomon követhetők legyenek!

0

1

7

9

Folyószámla

A Kovács család lakossági folyószámlájának egyhavi pénzforgalmát a következő számlakivonat tartalmazza.

Nyitó egyenleg 2008. 01. 26. :	245 000 Ft
<hr/>	
Készpénzfelvétel automatából :	-118 500 Ft
Munkabér-átutalás :	185 900 Ft
Hiteltörlesztés :	-97 600 Ft
<hr/>	
Záró egyenleg 2008. 02. 26. :	

32.

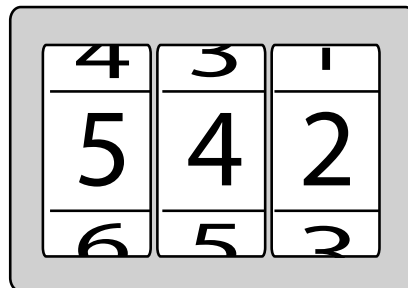
MF38401

Mekkora összeget mutat a család számlájának záró egyenlege 2008. 02. 26-án? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A 175 300 Ft
- B 214 800 Ft
- C 324 600 Ft
- D 98 970 Ft

Számzár

Táskák, kerékpárok védelmére sokszor számzáras lakatot használnak. A számzár általában 3 vagy 4 tárcsából áll, melyeken 0-tól 9-ig szerepelnek a számok. A zár csak akkor nyílik, ha a megfelelő számkombinációt beállítjuk. A tárcsákon külön-külön, ujjunkkal továbbtekerve állíthatjuk be a megfelelő számokat. A tárcsákat mindkét irányban lehet tekerni. Amikor a következő számra tekerünk, egy kattanást lehet hallani.

33.

MF14701

Egy számzáras lakat jelenleg az 542-es számkombináción áll, és kinyitása a 314-es kóddal lehetséges. Legkevesebb hány kattanással lehet eljutni az 542-ről a 314-es kódhoz?

0

1

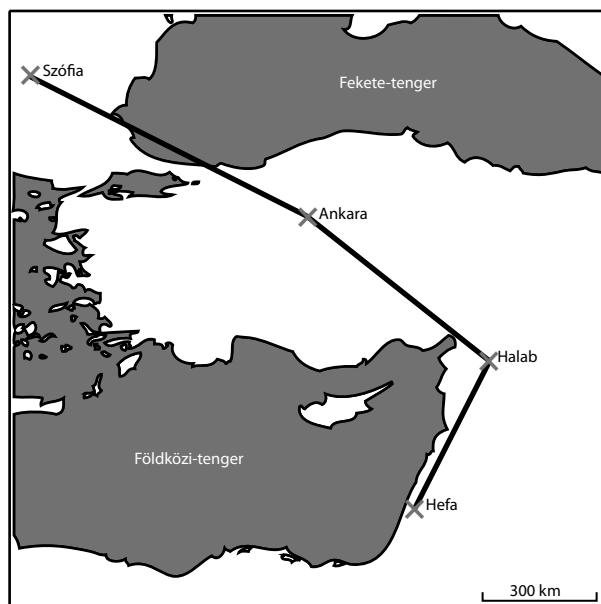
6

7

9

Gólyák vonulása

Az utóbbi évek űrtechnikája a madártani kutatásokban is teret hódít. A gólyákra szerelt műholdas adók segítségével vonulási útvonaluk nyomon követhető. A következő ábrán egy Szófiától – Ankarán és Halabon át – Hefáig vonuló gólyacsapat útvonala látható.

34.

MF12701

A fenti ábra és a lépték alapján állapítsd meg, hány kilométer utat tesz meg a gólyacsapat! Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

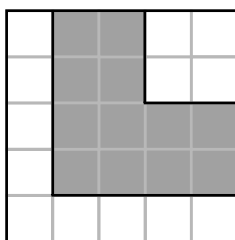
- (A) kb. 2150 km
- (B) kb. 1870 km
- (C) kb. 2780 km
- (D) kb. 3020 km

Fele terület

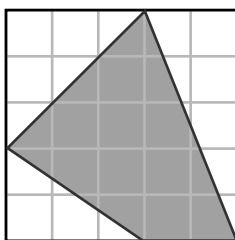
35.

MF17301

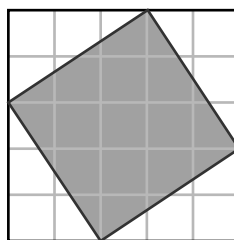
A következő ábrán látható négyzetek közül melyiknek van pontosan a fele szürkére satírozva? Satírozd be a helyes ábra betűjelét!

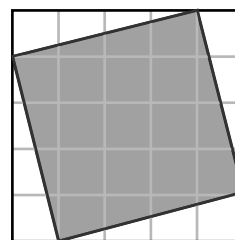
(A)

(B)

(C)

(D)

Gyertyaóra

Középkori kolostorokban az éjszaka múlását gyertyaórával mérték, kihasználva, hogy egy egyenletesen égő gyertyából azonos idő alatt azonos magasságú viaszoszlop olvad le.

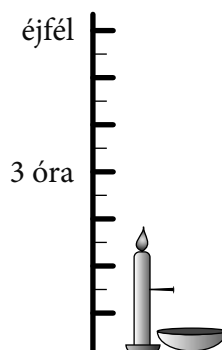
36.

MF11802

Gyertyaóra

A gyertyaóra alkalmas időzítésre is, akár egy ébresztőóra. Mindössze egy szeget kell a gyertyába szúrni abban a magasságban, ahol a gyertya égni fog a kívánt időpontban, és egy fémtálat aláhelyezni. Így amikor a gyertya a szegig leég, vagyis a „beállított” időpontban a szeg kiolvad, nagy csattanással a tálkába esik, jelezve, hogy ideje felkelni.

Mikor „ébredt” a képen látható gyertyaóra?

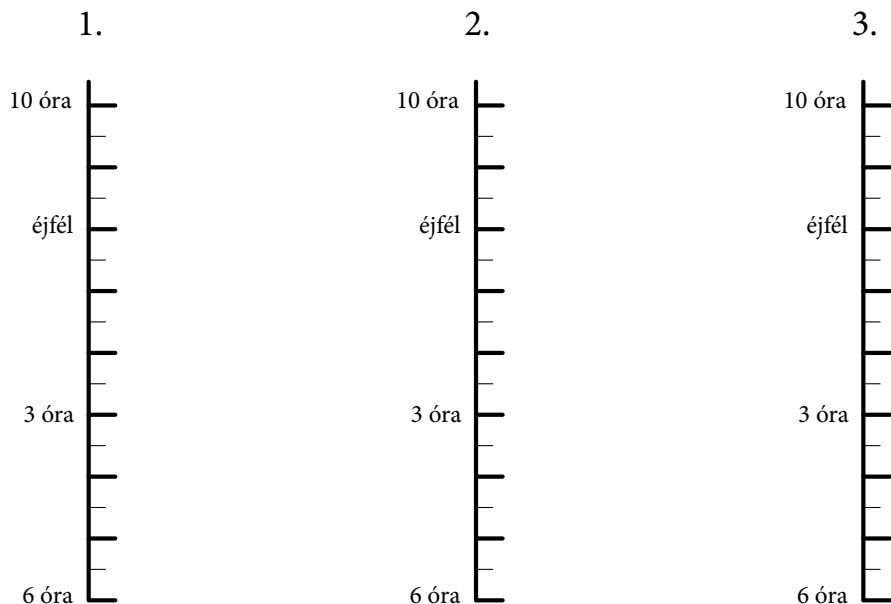
Az ébredés ideje: óra. perc

37.

MF11803

Gyertyaóra

A gyertyaórát este 10 órakor gyújtották meg. Rajzold be az ábrába, hogy mekkora lesz a gyertya a megadott időpontokban!

Meggyújtás után 2 és fél órával

Hajnali 4-kor

Éjjel fél 2-kor

Palacsinta

Anna meghívta hétvégi házukba kilenc osztálytársát. Fejenként tíz palacsintával szeretné várni őket.

A szakácskönyv szerint 20 db palacsinta elkészítéséhez a következő hozzávalók szükségesek:

- 25 dkg liszt,
- 2 tojás,
- 3 dl tej,
- 1 kanál (2 dkg) cukor,
- kevés só,
- olaj a kisütéshez.

A hétvégi házban elegendő só és olaj van, de minden más hozzávalót a boltból kell Annának beszereznie.

Legalább mennyi cukrot, lisztet, tejet és tojást vásároljon Anna a 10 főnek, ha a boltban a cukrot és a lisztet 1 kg-os csomagokban, a tejet 1 literes dobozokban, a tojást 10 darabos dobozokban árulják? Úgy dolgozz, hogy számításaid nyomon követhetők legyenek!

38.

MF34901

0

1

2

7

9

Liszt: csomag

Tojás: doboz

Tej: doboz

Cukor: csomag

Határátkelő I.

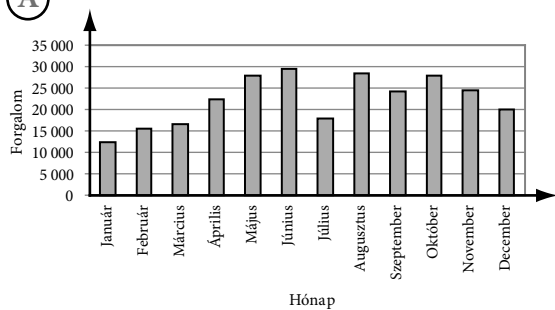
A következő táblázat egy határátkelő előző évi forgalmát mutatja havonkénti bontásban.

Hónap	Forgalom (autó/hónap)
Január	43 000
Február	45 700
Március	38 300
Április	32 000
Május	28 500
Június	34 600
Július	36 700
Augusztus	41 000
Szeptember	26 300
Október	24 200
November	25 400
December	32 800

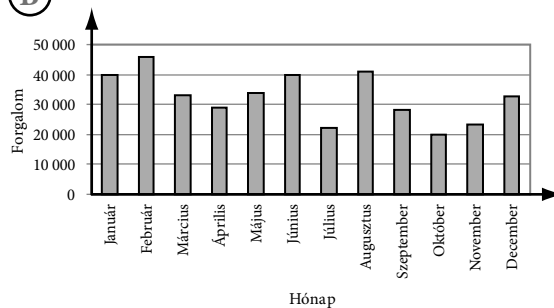
39.
MF27701

Melyik diagram mutatja a határátkelő előző évi forgalmát? Satírozd be a helyes ábra betűjelét!

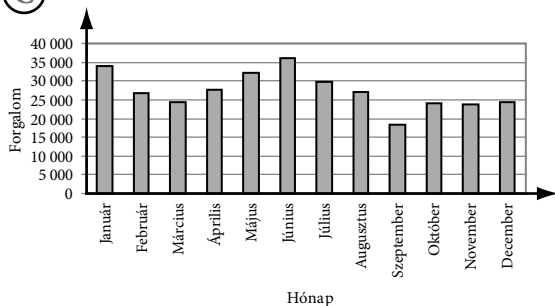
(A)

(B)

(C)

(D)

Szelektív hulladékgyűjtés

Egy szelektív hulladékgyűjtő udvarra beérkező különböző hulladékok heti átlagos mennyiségét tartalmazza a következő táblázat.

Anyagfajta szerint	Hulladék mennyisége/hét
Műanyag	125 kg
Papír	250 kg
Üveg	500 kg
Fém	625 kg

40.

MF40602

Ábrázold kördiagramon a táblázat adatait!

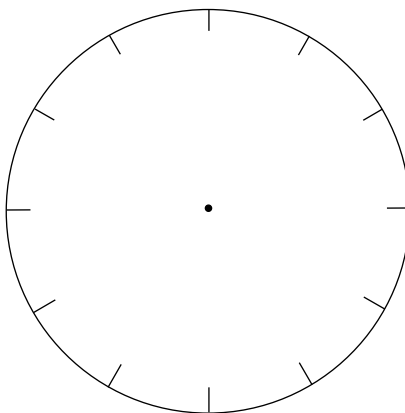
A diagram minden egyes részére írd rá a hulladék anyagának a nevét is!

0

1

7

9

Nyomtató

A következő táblázatban egy tintasugaras nyomtató percenkénti nyomtatási sebessége látható a nyomtatni kívánt dokumentum típusától és a nyomtatás minőségétől függően.

Dokumentum típusa	Piszkozatminőség	Normál minőség	Kiváló minőség
Fekete szöveg és grafika	30 oldal/perc	12 oldal/perc	6 oldal/perc
Színes szöveg és grafika	25 oldal/perc	10 oldal/perc	5 oldal/perc
Színes fotó	4 oldal/perc	1,6 oldal/perc	0,8 oldal/perc

41. Nyomtató

MF20001

A táblázat adatai alapján maximum hány oldal normál minőségű színes szöveget tud kinyomtatni másfél óra alatt a nyomtató? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A 450
- B 600
- C 900
- D 1080

42. Nyomtató

MF20002

A táblázat adatai alapján mennyi időt vesz igénybe egy kiváló minőségű fekete-fehér oldal kinyomtatása? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A 16,6 másodperc
- B 10 másodperc
- C 6 másodperc
- D 5 másodperc

43. Nyomtató

MF20003

Mennyi időt spórolhatunk meg, ha egy 125 oldalas színes szöveget kiváló minőség helyett piszkozatminőségben nyomtatunk ki? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A 5 percet
- B 15 percet
- C 20 percet
- D 25 percet

Lekvár

44.

MF38001

Nagymama baracklekvárt készített.

20 kg gyümölcsöt tisztított meg. Hány kg cukorra volt szüksége, ha a barack tisztításakor a barack tömegének $\frac{1}{4}$ része hulladékba került, és a megmaradt gyümölcshöz kilogrammonként fél kg cukrot tett? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A 5 kg
- B 2,5 kg
- C 15 kg
- D 7,5 kg

Kalciumszükséglet

Néhány élelmiszer dobozán feltüntetik, hogy egyes tápanyagokból, vitaminokból mennyit tartalmaz, és ez a felnőttek számára szükséges napi bevitelnek hány százaléka. A következő táblázat egy gabonapehely csomagolásán található információkat tartalmazza.

	100 g gabonapehely	30 g gabonapehely + 125 ml tej (1 adag reggeli)
Kalcium (Ca)	500 mg	303 mg

45.

MF15401

A táblázat alapján állapítsd meg, hány gramm kalciumot tartalmaz 125 ml tej! Úgy dolgozz, hogy számításaid nyomon követhetők legyenek!

0

1

7

9

Repülőút

2003-ig rendszeresen közlekedett a Concord típusú repülőgép Párizs és New York között. Gyorsasága miatt kedvelték az utasok, mivel az egész utat 4 óra alatt tette meg. A két város között időeltolódás van, New Yorkban -7 órás az időeltolódás Párizshoz képest, azaz New Yorkban 7 órával kevesebbet mutat az óra, mint Párizsban.

46.

MF34301

Repülőút

2002. január 2-án reggel 7 órakor indult egy Concord-gép Párizsból. Mikor landolt a gép New Yorkban az ottani idő szerint? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- (A) Január 2-án 0 órakor
- (B) Január 2-án 11 órakor
- (C) Január 2-án 4 órakor
- (D) Január 2-án 3 órakor

47.

MF34302

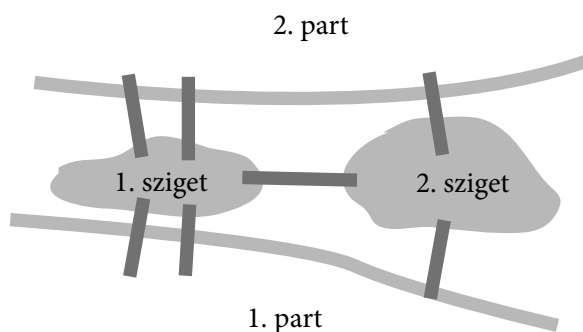
Repülőút

1 hét múlva, január 9-én indult vissza a gép New York-i idő szerint 22 órakor. Mikor érkezett meg a gép párizsi idő szerint, ha a menetidő ebben az esetben is 4 óra volt? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- (A) Január 10-én 10 órakor
- (B) Január 10-én 9 órakor
- (C) Január 9-én 21 órakor
- (D) Január 9-én 23 órakor

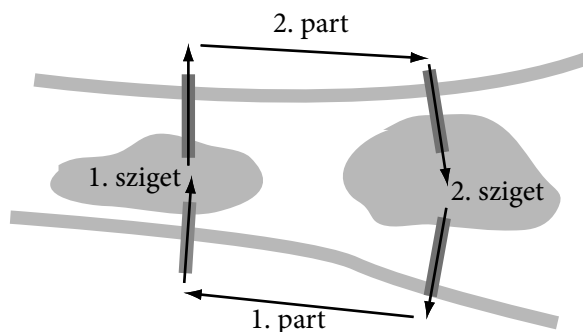
Hidak I.

A következő ábra Prézel folyón átívelő 7 híd szemlélteti az egykori Königsbergben.

Euler, a XVIII. században élt matematikus bebizonyította, hogy nem lehet végigsétálni az összes hídon úgy, hogy ugyanoda érjünk vissza, ahonnan elindultunk, és közben minden hídon csak egyszer menjünk át.

Ha a következő ábrán szereplő 4 híd kiválasztjuk a königsbergi hidak közül, látható, hogy ezeken végig lehet sétálni a fent leírt módon, a nyilak mutatják a lehetséges útvonalat.

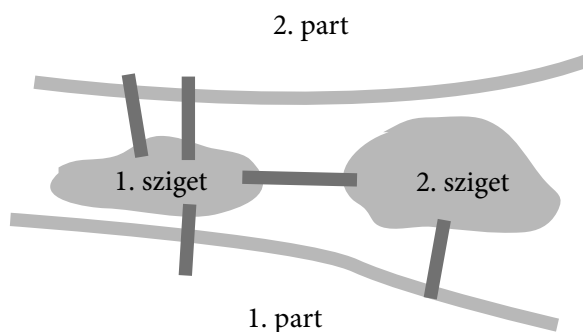

48.

MF25601

Nyilakkal jelezve rajzolj be a következő ábrába egy olyan lehetséges útvonalat, amely megfelel a fent ismertett feltételeknek, és 5 hídon halad át!

0
1
7
9

Vércsoportok II.

Egy ember vércsoportja 0, A, B vagy AB-s lehet. A vér további jellegzetessége a Rhésus-faktor, amely kétféle lehet: Rh(ésus) pozitív, illetve Rh(ésus) negatív, azaz röviden: Rh+ és Rh-.

A 0-s vércsoportúak bárkinek adhatnak vért, akivel azonos vérük Rhésus-faktora, de csak a sajátjukkal megegyező Rhésus-faktorú 0-s vért kaphatnak. Az AB-s vércsoportúak bárkitől kaphatnak vért, akivel azonos vérük Rhésus-faktora.

Egy vértranszfúziós központtól származik a következő táblázat, amely a vércsoportok megoszlását tartalmazza.

Vércsoport Rh-faktor	0	A	B	AB
Rh+	37,0%	38,1%	6,2%	2,8%
Rh-	7,0%	7,2%	1,2%	0,5%

49.

MF21902

A vizsgált populáció hány százalékától kaphat vért egy 0-s vércsoportba tartozó Rh- vérű ember? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A 7%-ától
- B 15,9%-ától
- C 37%-ától
- D 44%-ától

Triatlon

A triatlon három sportágat foglal magában: úszás, biciklizés és futás.

A 14-15 évesek triatlontávjai: 300 m úszás, 8 km biciklizés és 2 km futás.

A táblázat egy iskola 4 csapatának egymás közötti triatlonversenyének eredményét mutatja.

Csapat neve	Úszásban elért pontszám	Biciklizésben elért pontszám	Futásban elért pontszám
Nyeletlen balták	14	6	8
Rohanó rókák	10	8	14
Bevaló bicajosok	6	14	6
Tuti nyerők	8	10	10

50.

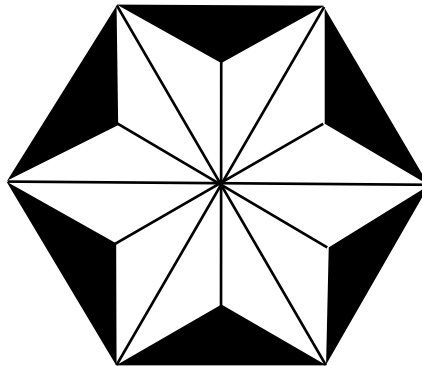
MF25101

Az a csapat nyeri az összetett versenyt, amelyiknek a legtöbb pontja van. Melyik csapat érte el az összetett versenyben az első helyezést? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A Nyeletlen balták csapata
- B Rohanó rókák csapata
- C Bevaló bicajosok csapata
- D Tuti nyerők csapata

Mozaikpadló

A következő ábrán egy középkori kolostor mozaikpadlójának egyik padlólapja látható.

51.

MF13801

A padlólap területének hányad része FEKETE színű? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A $\frac{2}{5}$
- B $\frac{1}{3}$
- C $\frac{2}{3}$
- D $\frac{5}{6}$

Kenyérsütés

Anna kenyérsütő gépén lehetőség van a késleltetett sütésre. Ez azt jelenti, hogy a gép „tudja”, hogy a kiválasztott sütési folyamat mennyi ideig tart. Így Annának csak a hozzávalókat kell bekészítenie a gépbe, és az időkapcsoló segítségével azt kell beállítania, hogy a gép beindítása után mennyi idővel legyen kész a friss kenyér. A gép a START gomb megnyomása után a megfelelő időpontban automatikusan elindítja a sütési folyamatot, és a kívánt időpontban elkészül a kenyér.

Anna egy nap kalácsot süt a kenyérsütő géppel reggelire. Úgy állítja be este az időkapcsolót, hogy reggel 7 óra 10 perckor legyen kész a kalács.

52.

MF37902

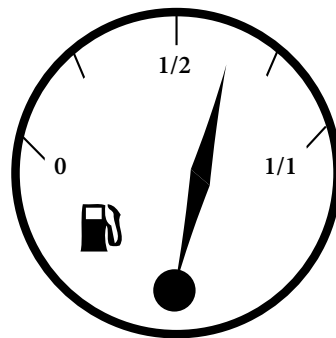
Hány órakor kezdi el a gép a sütési folyamatot, ha a kalács sütési ideje 3 óra 25 perc? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A 3 óra 25 perckor
- B 3 óra 45 perckor
- C 4 óra 15 perckor
- D 4 óra 35 perckor

Tankolás

Egy benzinkúthoz beálló gépjármű műszerfalán az autó 55 literes üzemanyagtartályának kijelzője a következőt mutatja.

A kijelzőn az $\frac{1}{2}$ azt jelenti, hogy a tartály félig van, míg az $\frac{1}{1}$ azt, hogy teljesen tele van.

53.

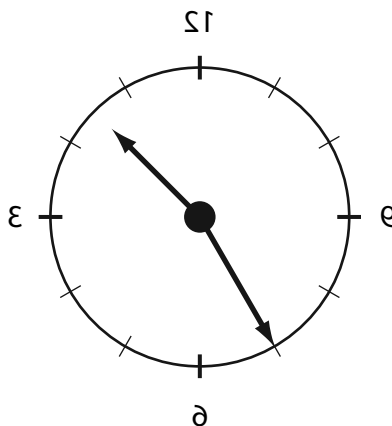
MF02702

Mennyit kell fizetni a tankolásért, ha az üzemanyag ára 275 Ft/liter? Úgy dolgozz, hogy számításaid nyomon követhetők legyenek!

0
1
6
7
9

Óra

Tibor egy tükörből látja az órát a következő ábrának megfelelően.

54.

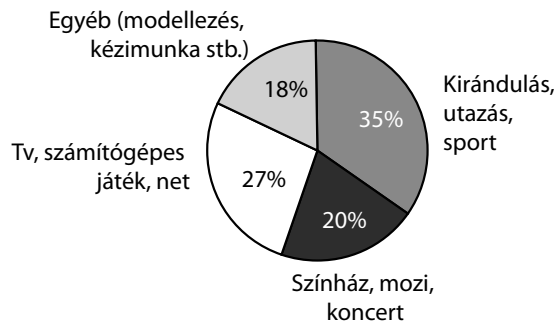
MF18201

Melyik időpontot mutathatja az óra? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- (A) 10 óra 25 perc
- (B) 10 óra 35 perc
- (C) 1 óra 25 perc
- (D) 1 óra 35 perc
- (E) 2 óra 25 perc

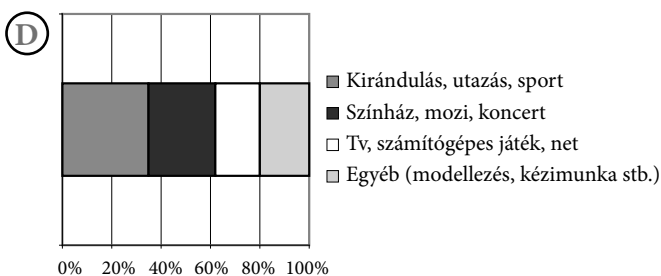
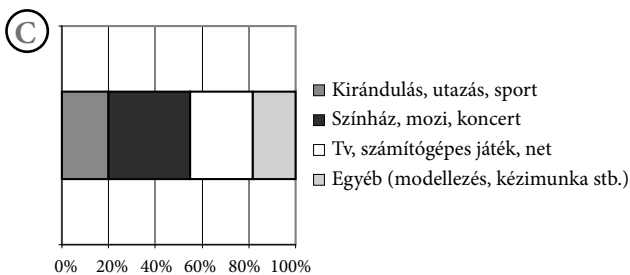
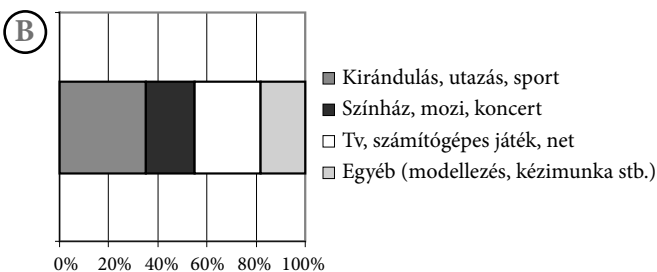
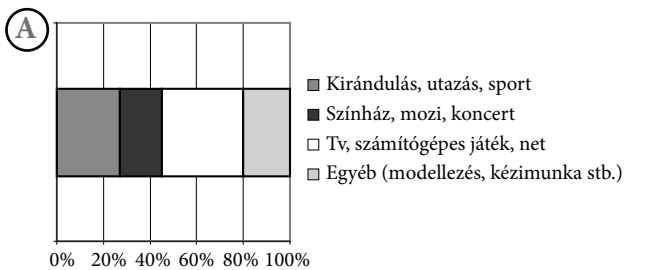
Hobbi

Egy folyóirat kérdőíve a hobbijukról, valamint arról kérdezte az olvasókat, hogyan szeretnek pihenni, kikapcsolódni. A beérkezett válaszok alapján elkészítették a következő kördiagramot, amely a válaszok százalékos megoszlását mutatja.

55.
MF24201

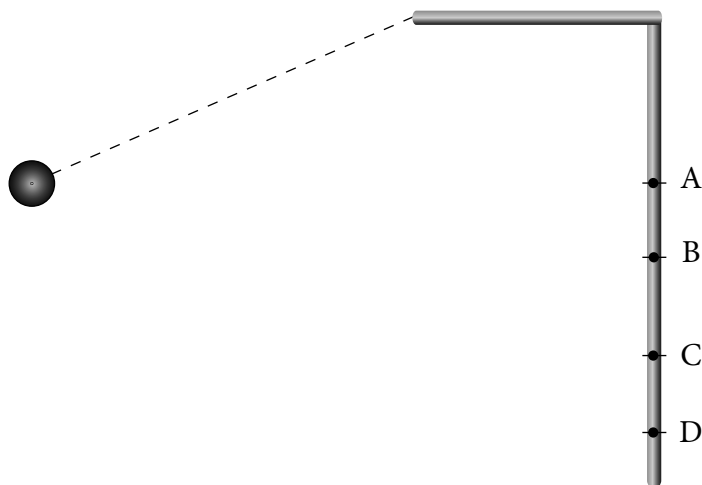
Melyik diagram alapján készítették a fenti kördiagramot? Satírozd be a helyes ábra betűjelét!

Lengőteke

A lengőteke igen népszerű játék. Lényege, hogy kijelölt távolságból úgy kell meglódítani egy kötéltre kötött golyót, hogy az minél több bábút ledöntsön.

Péter lengőtekével játszik, de egy ügyetlen mozdulattal úgy engedte el a kötélen lévő golyót, hogy az a játékot tartó rúdnak csapódott.

56.

MF26301

Hová csapódhatott a golyó, ha közben feszes maradt a köté! Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A A pontba
- B B pontba
- C C pontba
- D D pontba

Ne kezdj hozzá a szövegértési feladatokhoz,
amíg arra fel nem szólítanak!

Lepkévé alakulásuk előtt a hernyókra mindenhol ellenségek leselkednek. Ezek a kis, puha bőrű, falánk állatok bőséges zsákmányt biztosítanak számos száj, állkapocs és csőr gazdájának. A hernyók azonban határozottan tehetségesek a védekezésben: riasztó külsővel tévesztik meg az ellenségeiket, mérgező sörtékkal pózolnak, a zöld lombzatban mozdulatlanul rejtőzködnek, de képesek még akár ellentámadásba lendülni is.

1. A kis, feneketlen bendőjű hernyók nyilvánvalóan a hedonizmus¹ problémájával küszködnek. Annak ellenére, hogy elfogyasztják a körtét, az epret, a süteményt és a kolbászt is, mégsem vesztik el soha az étvágyukat. A rengeteg hernyónak azonban súlyos nehézségek közepette kell boldogulnia. A táplálkozási nehézségek mellett a ragadozókkal is számolniuk kell. A leendő pillangók gazdag zsákmányt jelentenek rengeteg száj, csőr és állkapocs gazdájának. Megannyi cickány, vakond és sün vizsgálja át a területet, hogy rájuk leljenek. Ezenkívül vesztélyt jelentenek egyes gyíkok és pókok is. Utóbbiak a hernyók testnedveit szívják ki.
2. A hangyák valóságos hajtóvadászokat indítanak ezekért a proteinbombákért². A hernyókat ráadásul még egy halálos, különleges életmódú csoport is fenyegeti. A szakemberek által „parazitoidoknak”³ nevezett élőlények emberi fogalmak szerint kifejezetten alattomosan járnak el. Ezek az élősködők a normális parazitákkal ellentétben nemcsak táplálkoznak a gazdaállatokból, hanem végeredményben el is pusztítják őket. A „parazitoidok” képviselői leggyakrabban a darazsak, bizonyos légy családok és a fonalférgék (Nematodák). Ezek a specializálódott élősködők tojásaikat a hernyókra rakják le, vagy a testükbe juttatják. A hernyó testében élő parazitoid lárvák az áldozatot kvázi „élő éléskamrává” változtatják, és belülről lassan elfogyasztják.
3. Akinek ilyen sok az ellensége, annak jó túlélési stratégiára van szüksége. A hernyóknak ugyanis viszonylag primitív idegrendszerük van, így a külső ingerekre adott válaszaik is egyszerűek. Az ügyetlen kis zabamasináknál a menekülés szóba sem jöhet. Ők a rejtőzködés mesterei.
4. A veszélyesnek számító táplálkozási szakasz rövid ideig tart, az emésztéshez sokkal több időre van szükségük. Ezt a több óráig is tartó nyugalmi fázist némelyik hernyó összegöngyölt levelekből készült vagy fonalakkal font fészkekben tölti. Mások egyáltalán nem merészkednek elő, és a tápnövény belsejében jól elbújva táplálkoznak. Ilyen rejtőzködő hernyók lehetnek a levélszövet és a gyümölcsök belsejében vagy a fák kérge alatt. Létezik azonban olyan hernyó is, amelyik selyemszálakból és növényi részekből készített házikóját a csigákhoz hasonlóan magával cipeli.
5. Némelyik hernyó megdöbbenő módon hasonlít ahhoz a talajhoz, ahol táplálkozik. Mások külseje egészen apró részleteiben egy száraz ágacskára emlékeztet. De léteznek olyan hernyók is, amelyek megtévesztésig hasonlítanak a madárürülékhez. Az efféle álcázó manőver⁴ a nagyobb ragadozók némelyike ellen biztosan védelmet nyújt.
6. Bizonyos hernyók mérgeket halmoznak fel a testükben, és így válnak ehetetlenné a ragadozók számára. Részben az elfogyasztott növényekből készen veszik fel a toxikus⁵ anyagokat, gyakran azonban ők maguk állítják elő a mérgekotélt. „Sok hernyó végeredményben olyan, mint egy mérgeanyagokat nagy mennyiségben előállító vegyi üzem” – írta a vizsgálatokról készült összefoglalójában Konrad Dettner.

¹ Élvehajzás, az érzéki örömök – például az evés – mértéktelen kergetése.

² Itt: magas fehérjetartalmú táplálék.

³ Élősködők.

⁴ Itt: Csel, csselfogás.

⁵ Mérgező, mérget tartalmazó.

57.

OF00601

Kicsi hernyók, nagy trükkök

A szöveg szerint az alábbi helyek közül melyikben bújhat el a hernyó az emésztési idő alatt? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A Madárfészekben.
- B Saját maga készítette fészekben.
- C Csigaházban.
- D A környéken lévő házakban.

58.

OF00602

Kicsi hernyók, nagy trükkök

Melyik állítás IGAZ? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A A hernyók idegrendszere elég fejlett ahhoz, hogy veszély esetén úgy dönthessenek, elmenekülnek támadójuk elől.
- B A hernyók ágra, talajra vagy madárürülékre emlékeztető álcája jó védekezés lehet a nagyobb ragadozók ellen.
- C A hernyók csak az általuk elfogyasztott növényekből vehetnek fel mérgeket készen.
- D A hernyók parazitoidok is lehetnek, megtámadva darazsakat, legyeket, fonalférgeket.

59.

OF00604

Kicsi hernyók, nagy trükkök

Melyik sorrendet követi a szöveg tartalmi felépítése? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A Táplálkozási nehézségek, a lehetséges ragadozók, mérgek, rejtőzködési módok.
- B A lehetséges ragadozók, táplálkozási nehézségek, rejtőzködési módok, mérgek.
- C Táplálkozási nehézségek, a lehetséges ragadozók, rejtőzködési módok, mérgek.
- D Rejtőzködési módok, táplálkozási nehézségek, a lehetséges ragadozók, mérgek.

60.

OF00607

Kicsi hernyók, nagy trükkök

Sorolj fel ÖT különböző állatot, amely a szöveg szerint hernyókra vadászik!

0

1

7

9

.....

61.
OF00605

Kicsi hernyók, nagy trükkök

Hogyan NEM védekeznek a hernyók az őket érő támadással szemben? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A meneküléssel
- B álcázással
- C mozdulatlansággal
- D méreggel

62.
OF00609

Kicsi hernyók, nagy trükkök

Miért hasonlíthatja a német tudós a hernyókat vegyi üzemhez?

0
1
2
7
9

.....
.....
.....

63.
OF00610

Kicsi hernyók, nagy trükkök

Fogalmazd meg, mi a hernyólét előnye és hátránya!

0
1
2
7
9

Előny:
Hátrány:

64.
OF00611

Kicsi hernyók, nagy trükkök

Melyik HÁROM dologhoz hasonlíthat a hernyó álcája a szöveg szerint?

0
1
7
9

.....
.....
.....

65.

OF00612

Kicsi hernyók, nagy trükkök

Érdekesnek találtad a szöveget? Válaszodat indokold meg az olvasottak segítségével!

0

1

7

9

.....

.....

.....

66.

OF00614

Kicsi hernyók, nagy trükkök

Mi a szerző célja a dőlten szedett résszel? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- (A) Elindítsa valahogy a cikkét.
- (B) Elmagyarázza, miért ír a hernyókról.
- (C) Leírja, mennyi ellenségük van a hernyóknak.
- (D) Összegezze, miről szól a cikke.

67.

OF00615

Kicsi hernyók, nagy trükkök

Az alábbi válaszlehetőségek közül melyik jellemzi legjobban az újságcikk megfogalmazását, stílusát? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- (A) tudományos
- (B) tudományos ismeretterjesztő
- (C) szórakoztató
- (D) tudománytörténeti

Jegyvértékesítés

Művészetek Palotája jegypénztára

1095 Budapest IX., Komor Marcell u. 1.

Tel.: (1) 555-3300, 555-3301

Nyitva: hétfő–péntek 13–18 óráig,

szombat, vasárnap 10–18 óráig,

előadások napján az előadások végéig.

A Concert & Media Kft. Jegyirodái

1061 Budapest VI., Jókai tér 9.

Tel.: (1) 374-3026

Nyitva: hétfő–péntek 11–19 óráig,

szombat, vasárnap 13–19 óráig.

1091 Budapest IX., Üllői út 11-13.

Tel.: (1) 455-9000

Nyitva: hétfő–péntek 10–18 óráig.

1145 Budapest XIV., Torontál u. 30.

Tel.: (1) 222-1313

Nyitva: hétfő–csütörtök 9–16 óráig,

péntek 9–14 óráig.

Nagymező Jegyiroda

1065 Budapest VI., Nagymező u. 19.

Tel.: (1) 302-3841

Nyitva: hétfő–péntek 10-19 óráig.

A Zeneakadémia jegypénztára

1061 Budapest VI., Liszt Ferenc tér 8.

Tel.: (1) 342-0179

Nyitva: hétfő–péntek 10–20 óráig,

szombat, vasárnap 14–20 óráig.

Cultur Comfort Központi Jegyiroda

1061 Budapest VI., Paulay Ede u. 31.

Tel.: (1) 322-0000, (1) 322-0101

Nyitva: hétfő–péntek 9–18 óráig.

Ticket Express Jegyiroda

1061 Budapest VI., Andrássy út 18.

Tel.: (1) 312-0000

Nyitva: hétfő–péntek 10–18.30 óráig,

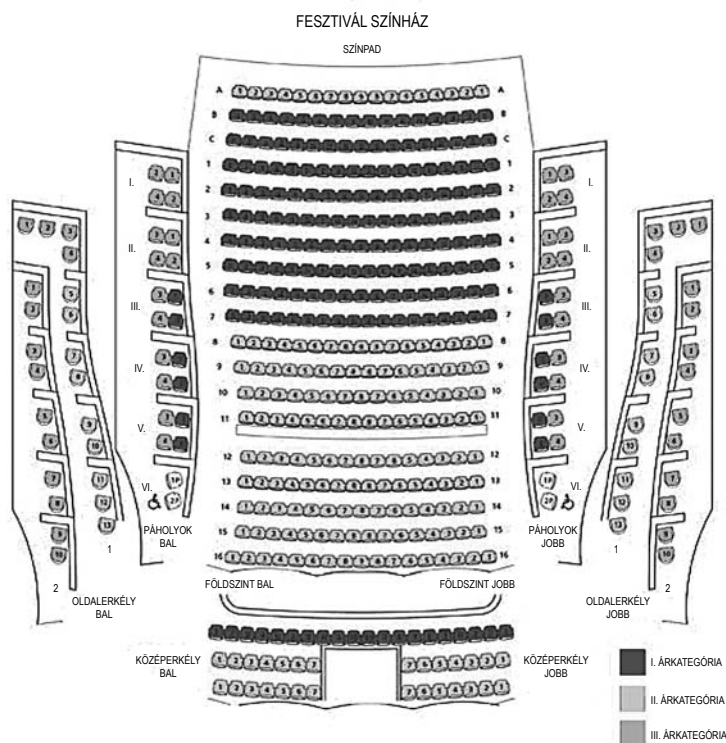
szombat 10–15 óráig.

Broadway Jegyiroda

1136 Budapest XIII., Hollán E. u. 10.

Tel.: (1) 320-4830

Nyitva: hétfő–péntek 11–18 óráig.

Könyváruházak

Budapest: Árkád, Budai Skála, Campona, Csepel Plaza, Duna Plaza, Europark, Mammut II., Pólus Center, Westend bevásárlóközpontok

Könyvpalota (VII., Rákóczi út 12.),

Bartók Béla Könyvesbolt (XI., Bartók Béla út 25.)

Batthyány Könyvesbolt (I., Batthyány tér 5–6.)

Stúdium Könyvesbolt (V., Váci u. 22.)

Stop-Shop Könyvesbolt (II., Hűvösvölgyi út 138.)

Budaörs (Kinizsi u. 1–3.)

Kecskemét (Dunaföldvári út 2.)

Szeged (Jókai u. 1.)

Székesfehérvár (Rákóczi út 3–5.)

Veszprém (Dornyai B. u. 4.)

Valamint további ismert jegyirodák.

Online: <http://www.jegyelado.hu>, a <http://www.mupa.hu> weboldalról közvetlen linkkel is.

68.

OE08301

Művészetek Palotája

A Concert & Media Kft.-nek hány jegyirodájában lehet jegyeket vásárolni a Művészetek Palotája előadásaira? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A 1
- B 2
- C 3
- D 4

69.

OE08302

Művészetek Palotája

Az alábbiak közül melyik jegyiroda tart nyitva legtovább? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A A Concert & Media Kft. Jókai téri irodája.
- B A Zeneakadémia jegypénztára.
- C A Nagymező Jegyiroda.
- D A Ticket Express Jegyiroda.

70.

OE08303

Művészetek Palotája

Sorolj fel legalább HÁROM olyan vidéki várost, ahol jegyeket lehet vásárolni a Művészetek Palotája programjaira!

0
1
7
9

.....

.....

71.

OE08304

Művészetek Palotája

Melyik KÉT internetes oldalon lehet jegyet vásárolni?

0
1
7
9

.....

.....

72.

OE08305

Művészetek Palotája

Milyen segítséget nyújt a mellékelt ábra a jegyvásárlásban? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A Innen lehet online jegyet rendelni.
- B Segít kiválasztani a megfelelő helyet.
- C Semmilyen, csak dekorációs szerepe van.
- D Feltünteti a jegypénztár helyét.

73.

OE08310

Művészetek Palotája

Jelöld a szövegben aláhúzással azt a szövegrészt, amely arra utal, hogy a jegypénztárak listája nem teljes!

0

1

7

9

74.

OE08311

Művészetek Palotája

Kiknek készült ez a szórólap? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

Azoknak, akik...

- A a Művészetek Palotájában dolgoznak.
- B jegyértékesítéssel foglalkoznak.
- C jegyet szeretnének venni egy előadásra.
- D a Művészetek Palotája programjait szeretnék megismerni.

75.

OE08312

Művészetek Palotája

Mi az oldal célja? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A kedvcsinálás
- B szórakoztatás
- C információnyújtás
- D bemutatkozás

Zsigmond magyar királyról¹ van följegyezve a történelemben, hogy vándorlegénynek sokkal különb volt, mint királynak. Nemhiába idegen származású volt, sokkal jobban is szeretett külső országokban élni, mint itthon.

Egyszer úgy meg talált ülni a csehek közt, hogy álló esztendeig eszébe se jutott a tulajdon országa. Akkor is csak azért jutott eszébe, mert elfogyott az aprópénze. Szalajtotta is haza a kengyelfutóját, hogy szánják meg egy-két szekér arannyal, mert bizony csúfra marad idegen országban.

A magyaroknak már akkor fogytán volt a türelmük, úgy eresztették vissza a követet, ahogy jött. Azt mondták neki, ami aranyforintjuk volt, elgurult, újat meg nem lehet veretni, mert olyan rég nem látták a királyt, hogy már az ábrázatára sem emlékeznek.

No, erre Zsigmond király se tehetett egyebet, mint hogy a kardjára ütött nagy mérgesen.

– Hát hiszen, ha egyéb bajuk nincs, erről majd teszünk! Majd megemlegettetem velük, mikor látták Zsigmond király képét.

Kiválasztott a mulató cimborái közül valami cseh herceget meg egy német grófit. Meg se állt velük az ország határáig, ott is csak azért, mert víg harsonaszóval, nagy lobogólengetéssel álltak elejbe a magyar urak, fehér szakállú országtanácsosok, tüzes szemű harcos daliák.

– Hozott Isten, urunk királyunk! – hajlongtak nagy tisztességtudással.

– De bizony magam igyekeztem – csapta félre Zsigmond mogorván a kócsagtollas süvegét –, mert számolnivalóm van veletek.

– Nekünk is fölségeddel – emelte fel méltóságosan ősz fejét az öreg Bebek nádor.

– Ítéletet akarok mondani fölöttetek, amiért megsértettétek királyi személyem! – villogott a szeme Zsigmondnak.

Most Gara Imre állt elő, a zászlós bajuszú országbíró.

– Az ország már meg is hozta az ítéletét, királyom-uram – húzta elő bíborbársony köntöse alól az ítéletet, mely kutyabőr pergamenre volt ráfestve szép tarka betűkkel. – Sok hanyagságért, idegenben való csavargásaiért, saját országának elhagyásáért bezárja Zsigmond királyt tulajdon népe harminc napra a páprádi várba.

Kapott volna szegény király a kardjához, de már ekkorra nem volt az oldalán. Elvették tőle, mert nem illeti kard a rabot. S akárhogy hányta-vetette magát, bizony rácsukták a páprádi vár legbelső szobájának az ajtaját. Az előtte való szobába a cseh herceget rekesztették, azon innen meg a német grófnak adtak szállást. Ha egyik volt a királlyal jóban, legyenek egyik a rosszban is.

Hogy aztán sok kulcscsörömpölés, ajtócsapkodás, kapunyikorgás után elszéledtek a magyar urak, Zsigmondnak az volt az első gondolata, hogy lehetne ebből a kalickából kiszabadulni.

– Hiszen csak még egyszer kardot vehessek a kezembe! – csikorgatta a fogát, s tehetetlen dühében nagyot ütött az ajtó kilincsére.

Abban a percben felpattant az ajtó, s a rab király szemben találta magát a rab herceggel.

– Nini, hát te is itt vagy? – bámult rája. – Ej, de jó, hogy ezt az ajtót elfelejtették bezárni! Nézzük meg csak a másikat is!

Hát a másik ajtó is kinyílt. A szoba sarkában ott törte az ijedség a német grófit, se holt, se eleven nem volt, csak akkor tért magához, mikor Zsigmond megbiztatta:

– Ne félj, szolgálom, úgy nézem, nem is vagyunk mi itt foglyok!

A nagy puszta termekben, a kongó folyosókon, az üres várudvarban egy lelket se találtak.

¹ Luxemburgi Zsigmond (1368–1437) magyar, német és cseh király, német-római császár. Magyarország királyaként 1387-től uralkodott.

Hanem a konyhában megtalálták a szakácsot, aki valami rettenetesen nagy tortát gömbölygett a sütődeszkán. Nem sok ügyet vetett a látogatókra, s nagyon foghegyről válaszolt, mikor a király azt kérdezte tőle, hogy ki őrzi őket ebben a záratlan tömlőben.

– Hát kit-kit a saját becsülete. Engem ez a nagy bolond torta, ni, mert már ki se férek tőle az ajtón.

No, a Zsigmond rabtársainak se kellett egyéb! Szaladtak a várkapura: hát nyitva volt az is! El is nyargaltak úgy, hogy csak futtukban kiabáltak vissza Zsigmondnak: tartson velük ő is!

– Nekem nem lehet – csóválta a fejét a rab király. – Engem őriz a becsületem. Tisztelnem kell azt a népet, amelyik még akkor is bízik a királyában, mikor fogollyá teszi.

S amit mondott, állta is Zsigmond király. Harminc napig nem lépte át a páprádi vár nyitott kapuját. Igaz, hogy akkor vállukon vitték ki a magyar urak. Azt mondták, meg kell becsülni azt a királyt, aki nemzete ítéletét még akkor is tiszteletben tartja, mikor az rabbá teszi őt.

76.

OF03201

A páprádi rab

Hol mulat a király a történet elején? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A) A cseheknél.
- B) A németeknél.
- C) A páprádi várban.
- D) Saját palotájában.

77.

OF03204

A páprádi rab

Mit jelent a szöveg alapján az elbeszélésben olvasható kifejezés: „csúfra marad idegen országban”? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A) Külföldön bebörtönözték.
- B) Külföldön gúnyt űztek belőle.
- C) Nem akart hazatérni.
- D) Nem maradt pénze.

78.

OF03205

A páprádi rab

Kit ábrázoltak a történet idején a magyar aranyak?

0

1

7

9

.....

79.

OF03208

A páprádi rab

Kik börtönözték be Zsigmondot? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A A csehek.
 B A magyarok.
 C A németek.
 D Nem derül ki a történetből.

80.

OF03210

A páprádi rab

Hány napig volt a páprádi várban Zsigmond?

0

1

7

9

.....

81.

OF03211

A páprádi rab

Ki maradt Zsigmonddal a várban? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A A cseh herceg.
 B A magyar nemesek.
 C A német gróf.
 D A szakács.

82.

OF03213

A páprádi rab

Szerinted miért nem zárták be a börtön kapuit a magyar urak?

0

1

7

9

.....

83.

OF03214

A páprádi rab

Melyik IGAZ, illetve melyik HAMIS az alábbi jelzők közül? Válaszodat a megfelelő kezdőbetű besatírozásával jelöld!

A történet megfogalmazásmódja...

Igaz

Hamis

fennkölt

 I H

hivatalos

 I H

régies

 I H

84.

OF03216

A páprádi rab

Az alábbi válaszlehetőségek közül melyik jellemzi a nemesek Zsigmond iránti érzéseit a történet végén? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A csodálat
- B gyűlölet
- C sajnálat
- D tisztelet

85.

OF03217

A páprádi rab

Mit állít a király, ki vagy mi őrizte őt rabsága idején?

0

1

7

9

.....

86.

OF03218

A páprádi rab

Számozással állítsd időrendbe az alábbi eseményeket!

- __ A cseh herceg megszökik.
- __ A magyar urak tisztelettudóan fogadják a királyt.
- __ Zsigmond mulatozni indul.
- __ A király találkozik a szakáccsal.

Ne kezdj hozzá a szövegértési feladatok
következő részéhez,
amíg arra fel nem szólítanak!

Hajós Alfréd, a „Magyar Delfin”

A világ egyetlen sport- és művészeti olimpiai aranyérmese.

- 1 Hajós Alfréd 18 évesen lett a világtörténelem első olimpiai bajnok úszója és Magyarország első aranyérmes olimpikonja, amikor az 1896. április 11-én Athénban rendezett első újkori olimpiai játékok úszóversenyein győztesként ért célba a 100 méteres és az 1200 méteres távon. 1924 júliusában újra olimpikon lett, amikor Párizsban megnyerte a 8. olimpiai játékok művészeti versenyét az építészet kategóriájában. Az újkori olimpiák több mint százéves történetében a mai napig Hajós Alfréd az egyetlen személy, aki mind sport-, mind művészeti olimpiai versenyen győzni tudott.
- 2 Alfréd 13 éves korában kezdett komolyan úszni. Az olimpiát megelőzően gimnazistaként Magyar- és Európa-bajnoki címeket szerzett. Az első olimpia idején a Budapesti Műegyetem építészkarának elsőéves hallgatója volt. Felkészülő edzéseit a hajnali órákban, nyitás előtt, a közeli Rudas fürdő kis medencéjének melegvizében tartotta, majd reggel 8-ra visszasétált az egyetemi előadásokra.
- 3 Az 1896-os olimpia úszóversenyeit a Égei-tenger 11 fokos, hullámozó vizében tartották, az Athén melletti Pireusz kikötő Zea öblében. A versenyszámokat egymás után indították, ezért az 500 méteres rajthoz Alfréd nem ért oda. A 100 méteres, majd az 1200 méteres verseny megnyerése után a győztes ifjú átfagyott testét görög matrózok emelték ki a vízből. A sokezres szurkolótábor élén álló görög trónörökös így reagált Hajós teljesítményére: „Ez a magyar fiú egy valóságos delfin!” Az Akropolisz újság másnap reggeli számában Hajós Alfréd olimpiai bajnok képe alatt ez állt: „Magyar Delfin”.
- 4 Hazatérése után Alfréd sikerrel folytatta egyetemi tanulmányait. Közben bajnoki érme- ket szerzett síkfutásban, gátfutásban, diszkoszvetésben, és a BTC sportegylet játékosaként 1902-ben tagja lett az első magyar futballválogatottnak is.
- 5 Tanulmányai végeztével Alpár Ignác és Lechner Ödön építészek irodájában tanonckodott, majd saját irodát nyitott. Egy ideig sportcikkeket is írt, és a Sport-Világ főszerkesztője volt, emellett a Magyar Futballszövetség kapitányi feladatait is ellátta.
- 6 Építészként számos épület és sportpálya tervezésén, kivitelezésén és felújításán dolgozott. Lauber Dezső építész és szintén sokoldalú sportember kollégájával közösen készített sportkomplexum terve megnyerte az 1924-es párizsi művészeti olimpiát, építészetkategóriában.
- 7 1930-ban Alfréd tervei alapján, személyes irányítása alatt épült fel a ma is teljes szépségében tündöklő margitszigeti Sportuszoda, amely talán a leghíresebb építészeti alkotása, és amely a mai napig a nevét viseli. Hajós Alfréd országszerte és külföldön is számos köz- és magánépület, sportpálya tervezésében, illetve kivitelezésében és renoválásában vett részt.

87.
OF02001

Hajós Alfréd, a „Magyar Delfin”

Az alábbiak közül mi volt Hajós Alfréd foglalkozása? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A állattenyésztő
- B egyetemi tanár
- C újságíró
- D vadász

88.
OF02004

Hajós Alfréd, a „Magyar Delfin”

Miért nem indult Hajós Alfréd az 500 méteres úszószámban? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A Mert a számok egymás után kezdődtek, és nem ért oda.
- B Mert csak két úszószámban indulhattak ekkoriban a versenyzők.
- C Mert hideg volt a tenger vize, és nagyon fázott.
- D Mert nem adta le időben a nevezését erre a számra.

89.
OF02009

Hajós Alfréd, a „Magyar Delfin”

Miben tér el Hajós Alfréd a többi olimpikontól?

0
1
7
9

.....
.....

90.
OF02010

Hajós Alfréd, a „Magyar Delfin”

Körülményeit tekintve miben tér el egymástól az első olimpiai és egy mai úszóverseny?

0
1
7
9

.....
.....

91.

OF02014

Hajós Alfréd, a „Magyar Delfin”

Az alábbi válaszlehetőségek közül melyik összegzi legjobban a szerző nézőpontját? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A A szerző ténszerűen mutatja be Hajós pályáját.
- B A szerző nem tartja sokra Hajós építészeti eredményeit.
- C A szerző elfogultan méltatja Hajós eredményeit.
- D A szerző csodálattal ír az olimpiai játékokról.

92.

OF02015

Hajós Alfréd, a „Magyar Delfin”

A következő válaszlehetőségek közül melyik határozza meg legpontosabban a cikk szerkezetét, felépítését? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A A cikk egy életrajz egy részletét írja le.
- B A cikk egy életrajz főbb állomásait mutatja be.
- C A cikk több életrajz egy-egy részletét írja le.
- D A cikk több életrajz főbb állomásait mutatja be.

Táborkaland

– pályázati felhívás diákoknak –

Az idei nyáron történt táborozási élményeidet írd meg nekünk bármilyen irodalmi formában, maximum egy gépelt oldalon. Az írás lényege az legyen, hogy számodra milyen élményeket nyújtott a tábor, mit kaptál tőle, amitől emlékezetes marad sokáig.

Illusztráld pályázatodat egy, a tábor hangulatára leginkább jellemző fotóval, rajzzal.

A pályázatnak tartalmaznia kell a **nevedet, életkorodat, iskoládat, elérhetőségedet, e-mail címedet**, illetve azt, hogy melyik táborprogramon és mikor vettél részt.

Két kategóriában indulhatsz:

1. Általános iskolások kategóriája
2. Középiskolások kategóriája

A pályázatokat elküldheted e-mailben:

honlap@zebra.hu

vagy postán:

**Zebra Szerkesztősége,
1036 Budapest, Lajos utca 42.**

A borítékra írd rá: Táborkaland.

Az anyagokat folyamatosan várjuk, de a legutolsó beküldési határidő: 2006. szeptember 1.

A legjobb pályázati anyagoknak megjelenést biztosítunk, és a nyertesek meglepetésajándékot kapnak.

ZEBRA ISKOLAÚJSÁG PÁLYÁZATI

Nyerjétek meg az egy évre elegendő papírkészleteteket!

Sok diák ír, szerkeszt és olvas ISKOLAÚJSÁGOT –
a Zebra úgy döntött, felkarolja kistestvéreit!
Ha van az iskolátoknak újságja, itt a nagy lehetőség
az országos ismertségre és értékes nyereményekre!

Pályázni lehet:

egy éven belül megjelent 2-3 lapszámmal, rövid, maximum kétoldalas leírással az újság tartalmáról, a külső megjelenésről (design), a szerkesztés módjáról, a megjelenés gyakoriságáról, a terjesztés ötleteiről (hogyan, milyen költséggel, kinek a segítségével, mennyi idő alatt), a felhasznált papírfajta nevééről, méretéről, mennyiségéről, az iskola tanulóinak létszámáról, az újság múltjáról, a szerkesztőség létszámáról.

LÉGY TE A LEGJOBB!

A beérkezett pályaműveket a Zebra szerkesztői gárdája és újságírói bírálják el.

Az elbírálás szempontjai:

- tartalom
- szerkesztés
- tördelés
- design
- terjesztés
- + 1: - a legjobb reklámötlet

A legsikerültebb cikkek

megjelenhetnek

- a Zebra diákújság hasábjain
- weboldalunkon,
- a legkiválóbb újságok pedig megnyerhetik ÉVES PAPÍR-MENNYISÉGÜKET!

I. díj:

Az iskolaújság egyéves papírmennyisége
Kiadványszerkesztő programcsomag
Könyvcsomag + Meglepetés

II. díj:

Az iskolaújság féléves papírmennyisége
Kiadványszerkesztő programcsomag
Könyvcsomag + Meglepetés

III. díj:

Az iskolaújság negyedéves papírmennyisége
Kiadványszerkesztő programcsomag
Könyvcsomag + Meglepetés

Írjátok meg az iskola nevét, telefonszámát, pontos címét, és kérjük, adjátok meg annak a személynek a pontos nevét, elérhetőségét, akivel tartani tudjuk a kapcsolatot!

Mi, a zebracsapat, kollégáknak tekintünk benneteket,
és alig várjuk, hogy a legjobbaknak segítsünk!

Pályaműveiteket szerkesztőségünk címére várjuk 2006. november 30-ig.

Címünk: Zebra 1036 Budapest, Lajos utca 42.

Díjátadás: 2006. december 22.

93.

OE04802

Két pályázat

Mikor adják át a Táborkaland című pályázat nyerteseinek a díjakat? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A) 2006. szeptember 1.
- B) 2006. november 30-ig.
- C) 2006. december 22.
- D) Nem derül ki a pályázat szövegéből.

94.

OE04803

Két pályázat

A Táborkaland című felhívás háttérében egy sátor képe látható. Szerinted miért ezt a képet választották a pályázat készítői?

0

1

7

9

.....

95.

OE04804

Két pályázat

Melyik állítás NEM igaz mindkét pályázatra? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A) A Zebra diákújság szerkesztősége adta ki.
- B) Általános és középiskolások is pályázhatnak.
- C) A díjak között meglepetésajándék is szerepel.
- D) A pályaműveket el lehet küldeni e-mailben.

96.

OE04806

Két pályázat

A pályázat mely elemeire vonatkoznak az alábbi adatok? Írd a megfelelő vonalra a számukat!

1. Zebra
2. 1036 Budapest, Lajos utca 42.
3. honlap@zebra.hu
4. Táborkaland

- ___ szerkesztőség
- ___ pályázat
- ___ diákújság
- ___ e-mail elérhetőség

97.

OE04807

Két pályázat

Melyik IGAZ, illetve melyik HAMIS az alábbi állítások közül? Válaszodat a megfelelő kezdőbetű besatírozásával jelöld!

Az iskolaújságos pályázaton pályázhatunk:	Igaz	Hamis
a most indított iskolaújság első számával.	☐ I	☐ H
olyan iskolaújsággal, amely csak webes felületen érhető el.	☐ I	☐ H
az iskola nevének, címének és telefonszámának feltüntetésével.	☐ I	☐ H

98.

OE04808

Két pályázat

Kik NEM indulhatnak a Táborkaland című pályázaton? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A alsó tagozatosok
- B felső tagozatosok
- C gimnazisták
- D egyetemisták

99.

OE04809

Két pályázat

Az alábbi válaszlehetőségek közül melyik jellemzi legjobban a két pályázat szövegének fogalmazásmódját? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A bonyolult
- B hivatalos
- C közvetlen
- D lekezelő

100.

OE04813

Két pályázat

Melyik felhívás külleme tetszik jobban? Válaszodat indokold is meg!

0
1
7
9

101.

OE04814

Két pályázat

A második pályázatnak mindössze az a címe, hogy „Zebra Iskolaújság Pályázat”. Válaszd ki az alábbi címek közül azt, amelyik jobban összefoglalja a felhívás lényegét! Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A A legjobb tábori élmények
- B Legyen a tiétek a legjobb diákújság!
- C Pályázz november 30-ig!
- D Nyerd meg a meglepetéscsomagot!

- 1** A grund... Ti szép, egészséges alföldi diákok, akiknek csak egyet kell lépnetek, hogy künn legyetek a végtelen rónán, a csodálatos nagy, kék bura alatt, melynek égbolt a neve, akiknek a szemetek hozzászokott a nagy távolságokhoz, a messzenézéshez, akik nem éltek magas házak közé élve, ti nem is tudjátok, mi a pesti gyerekek egy üres telek. A pesti gyerekek ez az alföldje, a rónája, a síksága. Ez jelenti számára a végtelenséget és a szabadságot. Egy darabka föld, melyet egyik oldalról düledező palánk határol, s melynek többi oldalain nagy házfalak merednek az ég felé. Most már a Pál utcai grundon is nagy, négyemeletes ház szomorkodik, tele lakóval, akik közül talán egy se tudja, hogy ez a darabka föld néhány szegény pesti kisdiáknak a fiatalágát jelentette.
- 2** A grund maga üres volt, mint ahogy ez üres telekhez illik is. A palánkja a Pál utca felől húzódtott végig. Jobbról-balról két nagy ház határolja, s hátul... igen, hátul volt az, ami a grundot nagyszerűvé, érdekessé tette. Itt tudniillik egy másik nagy telek következett. Ezt a másik nagy telket egy gőzfűrészelő cég bérelte, s a telek telis-tele volt farakásokkal. Szabályos kockákba rakva állott itt az ölfá, s a hatalmas kockák közt kis utcák voltak. Valóságos labirintus. Ötvenhatvan kis szűk utca keresztezte egymást a néma, sötét farakások közt, s nem volt könnyű dolog ebben a labirintusban eligazodni. Aki mégis nagy nehezen keresztülvergődött rajta, az egy kis térre jutott, amelyen kis házikó állt. Ez a házikó volt a gőzfűrész. Furcsa, titokzatos, félelmes kis ház volt. Nyáron a vadszőlő véges-végig befutotta, s a zöld lomb közül pöfögött ki a karcsú kis fekete kémény, amely az óramű pontosságával, szabályos időközökben köpködté a tiszta fehér gőzt. Ilyenkor azt hitte volna az ember, ha messziről hallotta, hogy a farakások közt valahol egy gőzmozdony kínlódik, amely nem tud elindulni.
- 3** A házikó körül nagy, otromba fászkodók állottak. Időről időre az egyik kocsi odaállott a ház eresze alá, s akkor recsegés-ropogás hallatszott. A házikó eresze alatt volt egy kis ablak, s az ablakból deszkavályú nyúlt ki. Mikor a kocsi odaállott a kis ablak alá, egyszerre csak potyogni kezdett a deszkavályúból az aprófa, s szinte csurgott a nagy kocsiba, olyan szaporán jött. És mikor a kocsi tele lett aprófával, a kocsis kiáltott egyet. Erre abbamaradt a kis kémény pöfögése, egyszeribe nagy csönd támadt a házikóban, a kocsis rászólt a lovakra, és a lovak elindultak a tele kocsival. Aztán másik kocsi állt az eresz alá, éhesen, üresen, s akkor megint pufogni kezdett a gőz a fekete vaskéményben, és megint potyogott az aprófa. És ez így ment évek óta. Ami fát a kis házban felaprózott a masina, ahelyett nagy szekerek újat hoztak a telekre. Így aztán sose fogyott el a farakás a nagy udvarról, és sose szűnt meg a gőzfűrész sivitása. Néhány cse-nevész eperfa állott a kis ház előtt, s az egyik eperfa tövében fakalyiba volt összetákolva. Ebben lakott a tót, aki éjszaka a fát őrizte, hogy el ne lopják, vagy föl ne gyűjtsák.
- 4** Hát kellett ennél gyönyörűbb hely a mulatozásra? Nekünk, városi fiúknak bizony nem kellett. Ennél szebbet, ennél indiánosabbat mi el se tudtunk képzelni. A Pál utcai telek gyönyörű sík föld volt, s ez volt az, ami az amerikai prériket helyettesítette. A hátulsó rész, a fatelep, ez volt minden egyéb: ez volt a város, az erdő, a sziklás hegyvidék, szóval mindennap az volt, amivé éppen aznap kinevezték. És valahogy azt ne higgyétek, hogy védtelen hely volt a fatelep! Az egyes nagyobb farakások tetejébe várak, erődök voltak építve. Hogy melyik pontot kell megerősíteni, azt Boka határozta meg. Az erődöt azonban Csónakos meg Nemecek építette. Négy-öt ponton volt erőd, és minden erődnek megvolt a maga kapitánya. Kapitány, főhadnagy, hadnagy. Ez volt a hadsereg. Közlegény, fájdalom, nem volt, csak egy. Az egész grundon a kapitányok, főhadnagyok és hadnagyok egyetlen közlegénynek parancsoltak, egyetlen közlegényt egzecírozattak¹, egyetlen közlegényt ítéltek holmi kihágásokért várfogságra.

¹ Katonai gyakorlatokat végeztet, parancsolgatással irányít.

5 Talán nem is kell mondani, hogy ez az egyetlen közlegény Nemecek volt, a kis szőke Nemecek. A kapitányok, főhadnagyok és hadnagyok csak amúgy kedélyesen szalutáltak egymásnak a grundon, még ha százszor is találkoztak egy délután. Úgy kutyafuttában emelték a kezüket a sapkájukhoz, és azt mondták egymásnak:

– Szervusz!

Csak a szegény Nemeceknek kellett magát minduntalan haptákba² vágnia, és némán, mereven szalutálni. És aki csak elsétált előtte, mind rákiáltott:

– Hogy állasz?

– Össze a sarkot!

– Ki a mellet, be a hasat!

– Hapták!

És Nemecek boldogan engedelmeskedett mindenkinek. Olyan fiúk is vannak, akiknek öröm az: szépen engedelmeskedni. De a legtöbb fiú mégis parancsolni szeret. Ilyenek az emberek. És ezért volt természetes dolog az, hogy a grundon mindenki tiszt volt, csak éppen Nemecek volt a közlegény.

102.

OF00101

A grund

Mi az a „csodálatos nagy, kék bura”? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A A grund.
- B A róna.
- C Az égbolt.
- D A tenger.

103.

OF00103

A grund

Mivel foglalkozott a grund mögötti telket bérlő cég?

0

1

7

9

.....

104.

OF00104

A grund

Mely bekezdések írják le, hogy mire használták a bérlők a grund mögötti telket? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- A Az 1-es és a 2-es szakasz.
- B A 2-es és a 3-as szakasz.
- C A 3-as és a 4-es szakasz.
- D Az 1-es és a 4-es szakasz.

² Vigyázba állni.

105.
OF00106

A grund

A részlet szerint miben hasonlít a gőzfűrés a gőzmozdonyhoz?

0

1

7

9

.....

.....

.....

106.
OF00107

A grund

Mi volt a kocsik szerepe a cégnél folyó munkában? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- (A) A kocsik vitték el az ölfát.
- (B) A kocsik hozták az ölfát.
- (C) A kocsik hozták az ölfát, és vitték el az aprófát.
- (D) A kocsik hozták az aprófát, és vitték el az ölfát.

107.
OF00108

A grund

A részlet alapján mi a különbség a házikó és a fakalyiba között? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- (A) A házikó feltehetően nagyobb és szilárdabb.
- (B) A kalyiba feltehetően nagyobb és szilárdabb.
- (C) Semmi, a két épület feltehetően egyforma.
- (D) Semmi, valószínűleg ugyanarról az épületről van szó.

108.
OF00109

A grund

Melyik szóval lehetne helyettesíteni a negyedik bekezdés harmadik mondatában az „indiánosabbat” szót? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- (A) idegenebbet
- (B) rémisztőbbet
- (C) vadabbat
- (D) vadregényesebbet

109.

OF00110

A grund

Mit NEM helyettesített a fatelep a fiúk játékaik során? Satírozd be a helyes válasz betűjelét!

- (A) dzsungelt
- (B) várost
- (C) erdőt
- (D) sziklás hegyvidéket

110.

OF00113

A grund

Fogalmazd meg, milyen tulajdonságával tűnt ki Nemeček a többi fiú közül!

0

1

6

7

9

.....

.....

111.

OF00114

A grund

Hol nőtt fel az elbeszélő? Válaszodat a szöveg alapján indokold!

0

1

2

7

9

.....

.....

.....

112.

OF00115

A grund

Satírozd be a helyes válasz betűjelét! Az idézett szöveg célja:

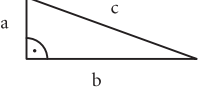
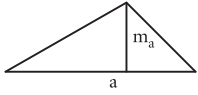
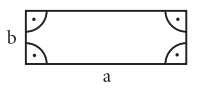
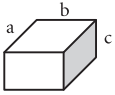
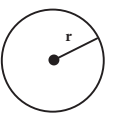
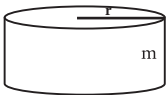
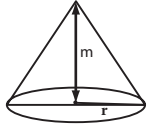
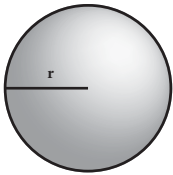
- (A) Elmesélni egy történetet, amely a grundon esett meg.
- (B) Felhívni az olvasó figyelmét a grundok fontosságára.
- (C) Bemutatni a grund szerepét az utcabeli fiúk életében.
- (D) Leltárt készíteni a grund mögötti telken lévő tárgyakról.

Források:

Kicsi hernyók, nagy trükkök	Henning Engeln: Kicsi hernyók, nagy trükkök, Geo Magazin, 2006. július, 66–81 oldal
Művészetek Palotája	Szórólap
A páprádi rab	Móra Ferenc: Titulász bankója, Történelmi elbeszélések, mesék, Móra Könyvkiadó, 1977.
Hajós Alfréd	http://www.hajosalfred.hu/hun/bio_3.html
Pályázatok	Zsiráf, 2006. június
A grund	Molnár Ferenc: Pál utcai fiúk; http://www.mek.oszk.hu/00900/00960/00960.htm

Képletek

Az alábbi táblázatban képleteket találsz, amelyek segítséget nyújtanak a feladatlap megoldásában.

Ábra	Leírás	Képlet
	Pitagorasz tétele egy a , b , c oldalú derékszögű háromszögre vonatkozóan, ahol c az átfogó.	$a^2 + b^2 = c^2$
	Egy olyan háromszög területe, amelynek egyik oldala a , az a oldalhoz tartozó magassága m_a .	Terület = $\frac{a \cdot m_a}{2}$
	Egy a , b oldalú téglalap területe.	Terület = $a \cdot b$
	Egy olyan téglatest térfogata, amelynek oldalélei a , b és c .	Térfogat = $a \cdot b \cdot c$
	Egy r sugarú kör kerülete.	Kerület = $2 \cdot r \cdot \pi$
	Egy r sugarú kör területe.	Terület = $r^2 \cdot \pi$
	Egy r sugarú és m magasságú henger térfogata.	Térfogat = $r^2 \cdot \pi \cdot m$
	Egy olyan kúp térfogata, amely alapkörének sugara r , magassága m .	Térfogat = $\frac{r^2 \cdot \pi \cdot m}{3}$
	Egy r sugarú gömb térfogata.	Térfogat = $\frac{4r^3 \cdot \pi}{3}$
	Egy r sugarú gömb felszíne.	Felszín = $4 \cdot r^2 \cdot \pi$

